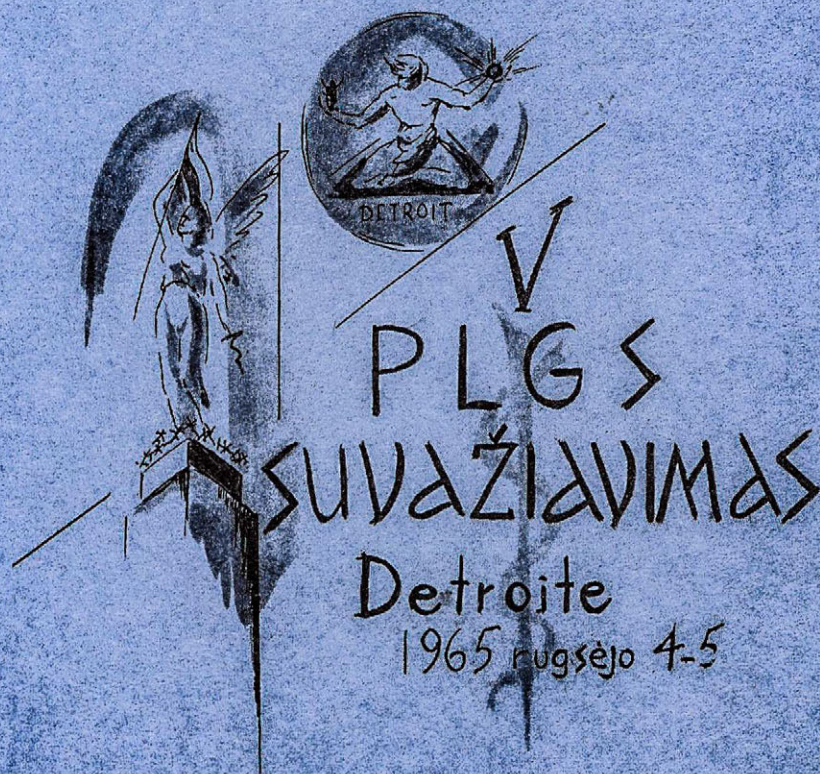

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

LIEPOS 1965
Nr. 3 (19)

BULLETENIS

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ BIULETENIS.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos Organas.

Leidžia: Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija.

Redaguoja: Vyr. Redaktorius Dr. S. Biežis.

Atsakomąsias Redaktorius Dr. S. Budrys.

9236 So. Longwood Drive,

Chicago, Illinois 60620.

Redakcinė Kolegija: Dr. K. Balukas, Dr. M. Budrienė,
Dr. V. Kaupas, Dr. R. Povilaitis, Dr. V. Tauras ir I.
Makštutienė.Redakcijos Bendradarbiai: Dr. Z. Brinkis, Dr. F.
Kaunas, Dr. Algis Matulionis, Dr. V. Ramanauskas,
Dr. A. Starkus, Dr. A. Tauras ir Dr. S. Pacevičienė

Administratorius: Dr. A. Garūnas,

2737 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Prenumeratos kaina: \$4.00.

Spausdina M. Morkūno spaustuvė.

Straipsniai su autorių pavarde ar slapyvardė nebūti-
nai išreiškia leidėjų ir redakcijos nuomonę.Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra kalbos, for-
mos ir stiliaus atžvilgiu.

LITHUANIAN MEDICAL BULLETIN

Dr. S. Biežis — Editor-in-Chief.

Dr. S. Budrys — Managing Editor.

9236 So. Longwood Drive, Chicago, Illinois 60620

Subscription \$4.00 per year.

TURINYS

<i>Krūties liaukų rentgenografija</i>	5
Dr. E. Ringus	
<i>Elektroninis mikroskopas neša pažangą</i>	6
Dr. Z. Danilevičius	
<i>Graikų ir romėnų medicina</i>	7
Dr. Z. Brinkis	
<i>Peržvelgus „Sveikatos Apsaugą“</i>	9
Dr. V. Šaulys	
<i>Mokslo pakopomis</i>	11
<i>Veikla</i>	12
<i>Dantų Gydytojų Skyrius</i>	16
Veda Dr. R. Povilaitis	
<i>Atžalynas</i>	18
Veda Dr. A. Tauras	
<i>Moterų Kampelis</i>	21
Veda I. Makštutienė	
<i>Kronika</i>	23
<i>Suvažiavimai — Konvencijos</i>	26
<i>In Memoriam</i>	27

Biuletenis išeina 4 kartus į metus. Prenumeratos kaina 4 doleriai, mokama kartu su nario mokesčiu skyrių išdininkui.

Kolegos nepriklausą draugijoms prašomi siųsti prenumeratos mokesį Lietuvių Gydytojų Biuletenio Administratoriui

DR. A. GARŪNAS,

2737 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Lietuvių gydytojų V-jo suvažiavimo išvakarėse

Prieš aštuoneta metų, isikūrs Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga, lietuviai gydytojai kas antri metai renkasi į savo suvažiavimus, kuriuos rengti yra įpareigota ALGS Valdyba. Tų suvažiavimų tikslas yra palaikyti glaudesnius tarpusavius profesinius bei draugiškus ryšius, pasidalinti atsiektais medicinos mokslo laimėjimais, aptarti visuomenines problemas ir pasiryžti tvirčiau žengti lietuviškos kultūros keliu. Šiais metais toks suvažiavimas iš eilės įvyks Detroite.

Gyvenant ir dirbant išblaškytiems svetimose žemėse, profesinio apsijungimo klausimas buvo prasmingas ir reikalingas. Todėl, atsiradimas lietuvių gydytojų draugijų, ikūrimas Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos ir, pagaliau prieš dvejetą metų, įgyvendinimas Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos idėjos buvo paties gyvenimo padiktuota ir realizuota.

Ir štai, šiais metais jau 25-eri metai praėjo, kai mūsų tėvynė neteko laisvės ir joje yra vykdomas planingas tautos genocidas. Gi daugeliui iš mūsų jau virš 20 metų tenka gyventi svetur be gimtojo krašto ir be artimų perspektyvų ten sugrįžti. Mūsų pavergto krašto spauda ir vargai įpareigoja mus visus jungtis Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungon, su tikslu žengti ne tik profesiniais keliais, bet ir visuomeninio darbo vieškeliais. Mūsų tėvynės tragedijos aktyvaizdoj, visiems lietuviams, o ypač inteligentams profesionalams, tenka dar labiau suglausti gretas ir pasiryžti dirbti dėl lietuviybės ir laisvės idėjų.

Bemaž prieš penketą metų tapo ikurtas Lietuvių Gydytojų Biuletėnis, kurio redakcijos kolektyvas savo pirmojo numerio įžanginiam žody pasisakė, kad be tiesioginių profesinių tikslų, biuletėnis sieks „juo arčiau sujungti kolegas-es išsiblaškiusius po visą pasaulį“. Tenka tik džiaugtis, kad dėka bendradarbių L.G. Biuletėnis kas kart stiprėja ir tobulėja ir siekia visų lietuvių gydytojų apjungimo. Negana to, to paties numerio vedamasis jau tada pabrėžė, kad „lietuvių tautos istorija rodyte rodo ir įpareigoja lietuvių gydytojų nesitenkinti vien tik savo profesijos darbais, bet aktyviai reikštis lietuvių patriotinėj veikloj, pasekant savo pirmtakūnus kolegas Basanavičių, Kudirką, Šliupą, Grinių ir kitus“.

Taigi, mūsų lietuvių gydytojų profesijos garbinga praeitis, mus gydytojus gyvenančius laisvėje, juo labiau turi įpareigoti dėti pastangas išlaikyti lietuviybę tremtyje, puoselėti mūsų lietuviškos kultūros reikalus ir būti aktyviais mūsų tautos laisvės kovoje. Minėtų tikslų siekti pavieniai yra veik neįmanoma. Tik suburtomis jėgomis galima daug nuveikti ir likti tvirtais ir nepalaužiamais, vykdamant savus idealus.

Šiandieną tenka konstatuoti malonus faktas, kad mūsų lietuvių gydytojų draugijų įnašas į lietuviškos veiklos aruodus jau yra gan svarus, tačiau jis galėtų būti dar svaresnis, jei visų kolektyvų nariai jaustų pareigą prisidėti prie to darbo, jei ne tiesioginiai aktyviai, tai bent savo materialiniais resursais, remiant įvairių lietuviybės uždavinių vykdymą. Mes visi gerai žinome, kad neretai gydytojų visuomeninę veiklą užgrobia profesiniai darbai, tačiau materialinis lietuviškų reikalų rėmimas juk daugeliui iš mūsų yra galimas ir pageidaujamas.

Džiugu yra pabrėžti, kad dauguma lietuvių gydytojų draugijų vis labiau įsijungia į visuomeninę veiklą. Mūsų draugijų kultūrinės premijos, rėmimas Lietuvių, Kultūros bei Tautos Fondu, aukos Balfui, Rezoliucijoms Remti Komitetui ir kitiems lietuviškiems veiksniams rodo, kad lietuviai gydytojai bent stengiasi eiti tais keliais, kurie buvo praminti mūsų pirmtakūnų.

Suvažiavimo proga linkėtina, kad lietuvių gydytojų profesinė ir visuomeninė veikla dar labiau augtų ir stiprėtų, nešdama gausius vaisius. Lai ir šių dienų mūsų darbų įmintos pėdos palieka ateinančioms kartoms bei mūsų atžalynui kelrodžiū.

V. T.

redakcijos stalčiuje

Mieli Kolegos:

Ir laiškais ir žodžiu, kartais švelniai, o kartais ir stipriau, gauname pastabų dėl klaidų, pasitaikančių Biuletenyje. Kai kurie kaltina dėl lietuvių kalbos bei sintaksės klaidų, o kiti — dėl korektūros. Norime pasakyti, kad šį redagavimo darbą dirbame, kaip mėgėjai, o ne amatininkai. Klaidų, tiek korektūros, tiek ir kalbos, pasitaiko ir dienraščiuose ir žurnaluose, o ten dirba žmonės, kurie, kaip sakoma „iš to duoną valgo“.

Biuletėnis neturi nei raštininkų-sekretorių, kurios perrašytų atsiųstus rašinius, nei kalbos taisytojų-kalbininkų, nei korektūros taisytojų, nei tų, kurie laikraštį sulaužytų. Darome visą savo jėgomis ir atliekamu laiku. O kai krei-piamės į kolegas padėti, tai gauname tik vieną atsakymą: „neturiu laiko“.

Esamomis sąlygomis bandome padaryti viską, kas galima geriausio, o jeigu kas norėtų mums padėti, — laukiame.

Tą pačią progą norime atsiprašyti Dr. Domą Jasaitį už eilučių sumaišymą jo straipsnyje „Igytas imunitetas prieš džiovą“, Biuletėnis. Nr. 2. 1965.

Dr. Stasys Budrys,
Atsakomingasis redaktorius.

PADĖKA

Lietuvių Gydytojų Biuletėnio Redakcinė Kolegija ir Administracija nuoširdžiai dėkoja Illinois Lietuvių Gydytojų Moterų Pagelbinio vieneto pirmininkei Dr. V. Tumasonienei ir visai valdybai už dovanas, paaukotas loterijai. Metinės vakarienes metu loterijos bilietus pardavinėjo ponios V. Balūkienė, B. Čiurienė, A. Grinienė, I. Makštutienė, A. Mažeikienė, V. Kaunienė, A. Lipskienė ir J. Šalnienė, kurioms tariame nuoširdų ačiū! Surošytoji loterija praturtino Biuletėnio kasą net \$167.25.

Dar kartą širdingas ačiū

**Biuletėnio Redakcinė
Kolegija ir Administracija.**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **Gajos Aidas.** Nr. 11. Leidžia Ateitininkų Medikų Korporacija. Redaguoja „Gajos“centro valdyba. Leidinėlis turi 16 puslapių. Yra

įdomus Dr. D. Jasaičio straipsnis „Gydytojas tapęs popiežiumi“ ir Dr. Z. Danilevičiaus straipsnis „Gydytojai ir katalikų mokslo akademija“. Leidinėlis daro gražų įspūdį, paruoštas atydziai ir kruopščiai.

• **Sėja.** Nr. 5-6. IX-XII. 1964. Leidžia Varpininkų Leidinių Fondas. Yra daug istorinės medžiagos, dabartinių įvykių apžvalga. Minimas ir miręs a.a. Dr. V. Tercijonas.

• **Knygų Lentyna.** Nr. 2 ir 3. 1964 m. Tai gražus indėlis lietuvių knygynuose, nes yra surašyta visa, kas lietuvių kalba spausdinama. Leidžia JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas. Spausdina V. Vijeikis.

• **Vilniaus Varpai.** Simfoninė kantata. Bruno Markaitis S.J. Trumpa apžvalga apie patį kompozitorių ir simfoninę kantatą „Vilniaus Varpai“. Išleido Čikagos Lietuvių Opera.

• **Technikos Žodis.** Leidžia Lietuvių Architektų ir Inžinierių Sąjunga. Nr. 5 ir 6 1964. Redaguoja V. Pavilčius. Yra specifinių techninių straipsnių, žinių, technikinė apžvalga, pranešimai. Leidinys pajvairintas nuotraukomis.

MD

PUBLICATIONS, INC.

Thirty East Sixtieth Street, New York 22, New York • ELdorado 5-5432

FELIX MARTÍ-IBÁÑEZ, M.D.
publisher and editor-in-chief
June 2, 1965

Milda Budrys, M.D.
2751 West 51st Street
Chicago 32, Illinois

Dear Doctor Budrys:

I was happy to hear from you again, and I am pleased to know that you have now all the past issues of MD containing our "Tales Of Philosophy" articles, which we hope will interest you.

You were more than kind to share with me the magazine of the Lithuanian Medical Association of which Dr. Budrys is Managing Editor. It is a pleasure to have such a distinct publication, and, perhaps, you will convey to Dr. Budrys my sincere commendations on his interesting work. While I do not read Lithuanian, the magazine itself is most impressive, and I thank you for your thoughtfulness in sending it to me.

To reciprocate your generosity, I am delighted to enclose with this letter a reprint of "Darkness Is Better," one of the short stories included in my new collection, Waltz And Other Stories, and I hope that you and Dr. Budrys may find it entertaining.

With my kindest personal regards and good wishes to you and Dr. Budrys for health, happiness, and continued productivity, I am,

Cordially yours,

Felix Martí-Ibáñez
Félix Martí-Ibáñez, M.D.

KRŪTIES LIAUKŲ RENTGENOGRAFIJA

Dr. Ringus

22% moterų vėžių yra krūties carcinoma. Maždaug 50.000 moterų randama turint krūties carcinomą JAV. Nors chirurginė technika per paskutiniuosius 50 metų gerokai pagerėjo, krūties vėžio prognozė proporcingai nėra pažengusi. Mayo klinikų statistikos rodo, kad penkių metų išgyjimo laikotarpis nuo 1910-1924 buvo 40%, tuo tarpu tarp 1950-54 pakilo tik iki 60%. Mirtingumas nuo krūties vėžio vis dar labai aukštas. Todėl ieškant naujų priemonių ankstyvesnei diagnozei rentgenografija irgi tapo įjungta. Daugelyje centrų metodas tapo gerai išvystytas ir nustatyta tinkama technika. Noriu pabrėžti, kad su normalia aparatūra reikiamų nuotraukų padaryti negalima. Reikia žemo kilovoltažo (25-34) ir atitinkamų filmų. Daromos trys nuotraukos ir krūties dozė neperžengia vieno rentgeno. Todėl rentgenogramos gali būti dažnai pakartojamos. Yra netgi nuomonių, kad kiekviena moteris turėtų leisti patikrinti savo krūtis kasmet.

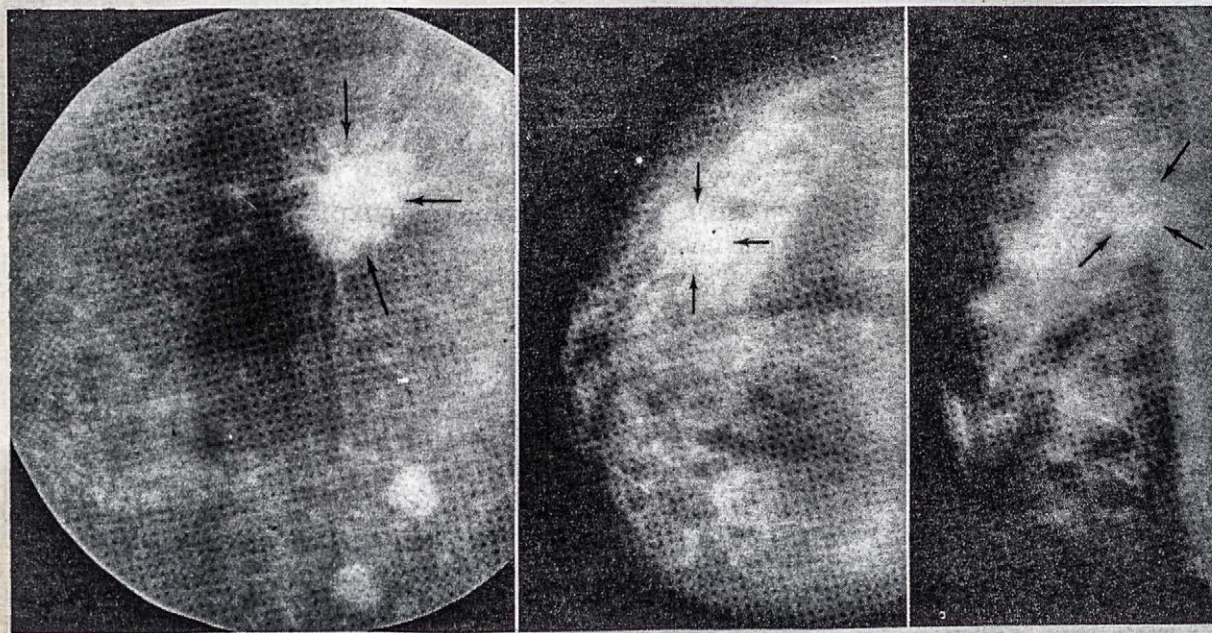
Krūties vėžys skirstomas į sekančias pagrindines grupes: scirrhus, medularinę, adenocarcinoma, duktų vėžys ir Paget carcinomą. Dažniausia scirrhus rūšies carcinoma rentgenologiškai atpažinti yra lengviausia, netgi $\frac{1}{2}$ cm didumo galima pademonstruoti rentgenologiškai.

Noriu pabrėžti, kad nuotraukos jokių būdu nepavarduoja geros palpacijos, anamnezės bei biopsijos. Tačiau krūties nuotraukos yra labai naudingos kaip pagelbinis metodas. Krūties liaukų rentgenografija yra indikuotina sekančiais atvejais: 1) fibrocistiniai pakitimai, kai krūtyse apčiuopiama daug sukietėjimų; 2) ieškant primarinės, esant metastazams įvairiuose organuose; 3) prieš biopsiją geresniai lokalizacijai. Kartais be apčiuopiamos masės esti kitas mažesnis tumoras atokiau nuo palpuoto; 4) kontrolei kitos krūties po mastektomijos; 5) exudacija iš spenelio; 6) didelės krūtys, kur palpacija yra gana sunki.

Daugelis gėrybinių pakitimų irgi galima pademonstruoti rentgenografiškai, k.a.: fibroadenomoms, cistoms, mazoplasijoms, abscesams ir t.t.

Išvados.

Krūties carcinomų prognozė priklauso nuo ankstyvos diagnozės. Kai navikas pastebimas pačios moters ar apčiuoptas gydytojo, liga paprastai yra jau toli pažengusi. Visos pastangos turi būti nukreiptos diagnozuoti carcinomą vadinamoje okultinėje stadijoje. Krūties rentgenografija yra vienas iš geriausių metodų diagnozuoti ankstyvą krūties carcinomą.

ELEKTRONINIS MIKROSKOPAS

Dr. Z. Danilevičius

Elektroninis mikroskopas netik padidina daugiau už optinį, bet ir įgalina matyti tiriamus daiktus daug ryškiau, nes jie atsispindi reljefiniai tamsiame fone. Daugelis celės struktūrinių detalių galima tuo būdu išryškinti. Daug detalių, kurių egzistavimas buvo dar neseniai nežinomas, yra smulkiai aprašyta ir funkciniai ištirta.

Pereitų metų AMA metinės konvencijos metu San Francisko mieste, Brinkman ir bendradarbiai išstatė įdomų, bet paprastą mokslinį eksponatą. Jie parodė skirtumą tarp bronchinio paviršiaus virpamojo epitelio ir normalaus bronchinės gleivinės epitelio, ir epitelio iš žmogaus, sergančio chroniniu bronchitu. To pastarojo epitelio narvelių cilijos buvo atrofotos, nejudrios, daug kur visai išnykusios. Tad pasirodo, kad yra skirtumas tarp normalios ir liguistinės gleivinės histologijos, kurio pirma nesame žinoję. Funkcinė to skirtumo svarba pakeičia teorijas apie bronchinių gleivių pašalinimą, apie diagnostinius ir terapinius aspektus, nors pats pastebėtasis pakitimas atrodo toks menkutis ir nesvarbus.

Daug svarbesnių naujenybių elektroninis mikroskopas yra atnešęs virusų tyrimo srityje. Yra pavykę stebėti virusų morfologinius ir funkcinius kitimus ligos vystymosi eigoje, pavyko susekti virusų sintezės ir augimo stadijas ir virusų griuvimą. Virusų griuvimo padariniai šiandien užima svarbią vietą imunologinės morfologijos mokslo šakoje.

Daugelio ligas sukeliančių veiksnių atpažinimas ir identifikacija, įvairių virusinių kūnų atpažinimas ir jų charakteristikos užfiksavimas, veda prie naujų žinių apie ligi šiol mažai tirtas ligas. Prieš kiek laiko Eatono pneumonijos sukėlėju buvo laikomas Eatono agentas. Šiandien žinome, kad tą pneumonijos rūšį sukelia ne kas kita, kaip *Mycoplasma pneumoniae*.

Didžiausią pažangą elektroninis mikroskopas įnešė į celės morfologinių, struktūrinių ir funkcinių detalių pažinimą. Išsisa eilę naujų celės komponentų ir naujų intraceliuliariųjų enzymų rasta visai neseniai. Belgų profesorius De Duve 1955 metais aprašė naują celės organelę, kurią jis pavadino lysosomu. Toji organelė yra labai maža, ji visada randama normalioje ce-

leje tam tikroje vietoje viename poliuje taisyklingsiomis grupelėmis pasiskirsčiusi. Ji nyksta prieš pat celei pradėdant dalintis ir vėl atsiranda savo įprastoje pozicijoje naujai pasidalinusiose celėse. Lysosomai nyksta taip pat prieš celės žuvimą. Yra įrodyta, kad lysosomas yra įvairių intraceliuliariųjų enzymų aruodas, nulemias celės gyvybinius pakitimus tųjų enzymų atpalaidavimu ir veikla.

Weissman ir Hirschhorn 1964 metais įrodė, kad lysosomų membrana skyla prieš celei dalinantis, enzimai pasiliuosuoja, tada celė pasiruošia dalinimuisi. Lysosomas ypač turtingas rūgščiąja fosfataza.

Paėmus sužalotas kepenis (piūvio paviršių) galima elektroniniu mikroskopu matyti, kad lysosomai žūdami ir atpalaiduodami enzimus veda prie pagreitinotos audinio regeneracijos.

Yra daug kitų aspektų priduodančių lysosomams ypatingos svarbos. Daugelis autoimuninių lysosomų kitimu arba bent vyksta synchroniniai su lysosomu žuvimu. Celės paveiktos cytotoksinių enzymų ar chemikų atpalaiduoja enzimus iš lysosomų. Lysosomų pakitimai reguliuoja ir kolageninio audinio pakitimus reumatinių ligų grupėje. Reumatizme lysosomai griūva nežinomų katalizatorių veikiami; gal tai yra bakterijų toksinai, gal alergijos padaras.

Lysosomų svarba alerginių procesų eigoje yra nepaprasta. Gali būti, kad išmokę apsaugoti lysosomus nuo priešlaikinio žuvimo sugebėsime išvengti anafilaksijos ar pagydyti daugybę ligų. Daugiausia vilties į lysosomus deda alergistai.

Elektroninis mikroskopas yra padėjęs surasti naujus kelius vėžio tyrinėjimų srityje. Daugelyje eksperimentinių tumorų, o taip pat ir grupėje žmogaus biopatinų piktybinių susirgimų, ypatingai limfomų grupėje, randama virusinės dalelytės, kurios įtariamoms būsiančios vėžio sukėlėjos. Kai kurios iš jų, kaip tai pelių krūties vėžio ascitinės kultūros dalelytės, per sodinus sukelia tolesnį vėžio augimą. Tos dalelės randamos dviejų formų — A ir B dalelytės. Vienai tų dalelių išnykus ar ją sugriovus, antroji nebepajėgia vėžio sukelti. Dar nedaug tame tėra praktinės reikšmės kovai su vėžiu, bet

tie tyrimai atidaro plačias galimybes ateičiai ir duoda daug platesnę bazę tolimesniems tyrimams.

Elektroninis mikroskopas leido daug geriau diferencijuoti tarp normalių ir piktybinių narvelių. Pasirodo, kad čia skirtumai yra ne vien morfologiniai. Vėl — grįžtame prie dalelių besirandančių celėje ir turinčių savyje įvairius enzymus. Tų enzymų pusiausvyros suirimas yra viena iš būdingiausių nediferencijuotos arba vėžinės celės charakteristika. Tam tikros imuninės medžiagos galima „paženklinti“ imunofluorescentinėmis medžiagomis ir tada sekti elektroniniu mikroskopu. Daugelis grynai cheminių, kitaip nematomų, medžiagų yra iden-

tifikuojamos elektroniniu mikroskopu. Tuo būdu yra išdirbta daug metodų ir reakcijų, enziminių, imuninių ir cheminių procesų sekimui sveikose ir piktybinėse celėse. Elektroninis mikroskopas taip pat padeda sekti ligų vystymąsi ir kontroliuoti gijimo eigą, nemažai padeda ir diagnostikoje.

„Sunku ir išvardinti visas elektroninio mikroskopo atneštas naudas ir pritaikymus. Tačiau viena galima pasakyti: jis atnešė revoliuciją į medicinos mokslus. Kas buvo dar nesvajojama vakar, yra aišku šiandien, ko dar nežinome, turime vilties naujais metodais dirbdami ateityje išsiaiškinti.

GRAIKŲ IR ROMŪNŲ MEDICINA

Dr. Zigmas Brinkis

Kada prasidėjo **klasikinė graikų medicina** yra sunku tiksliai pasakyti. Kiekvienu atveju, jiniai nebuvo autochtoninė medicina. Daug įtakos į ją turėjo orientalinė ir Viduržemio jūros pakraščių įvairių civilizacijų medicina.

Pirmaisiais amžiais graikų medicina yra artimai susijusi su jų filosofija, kuri pasižymėjo stebėjimo, tyrimo ir kritikos laisve — elementai, kurie būtini ne tik medicinos, bet apskritai kiekvienos pažangos vystymuisi.

Daug medžiagos apie graikų gydytojų galvojimo evoliuciją ir jų profesinę praktiką randame **Homero** poemose. Homero laikais medicina buvo garbingas menas ir gydytojas buvo labai gerbiamas, nes, anot poeto, jis buvo „žmogus vertesnis už daugelį kitų“.

Vėlesnėje pohomerinėje literatūroje sutinkame **mitologinę mediciną**, kurioje svarbiausią vietą užima **Esculapo kultas**. Esculapas buvo vaizduojamas su gyvate, kuri reiškė jo dieviškumo ir gydamosios galios simbolį. Esculapo šventyklose praktikuojama medicina buvo dvasiškių priežiūroje. Pagijimai buvo laikomi stebuklais. Terapijoje šalia sugestijų graikai naudodavo dar dietą, gimnastiką, vonias ir masažus.

Su graikų filosofijos pradžia, kartu pasirodo ir pirmieji **mokslinės medicinos** pradai. Išeidami iš spekuliatyvinio galvojimo, graikai stengiasi

kurti sistemas, kurios įgalintų išsiaiškinti gamtos reiškinius ir dėsnius. Iki to laiko medicina buvo daugiausia instinktyvinė, empyrinė, magiška arba religinė. Tiesa, kai kuriais laikotarpiais ir kai kuriose tautose ji buvo pasiekusi jau reliatyviai aukštą praktiško pažinimo ir techniško patyrimo laipsnį. Bet šitos žinios buvo teikiamos grynai utilitariniai tiesiog sergančiajam, tikslu sumažinti jam skausmą ar prailginti gyvenimą. Nebuvo stengiamasi studijuoti pagrindinių ligos priežasčių ir ypač logiškai jungti jų su pastebėtos ligos reiškiniais.

Graikai pirmieji suteikė medicinai mokslinį aspektą. Pradedama studijuoti biologija. Atsiranda visa eilė garsių mokyklų, kuriose pirmu kart pradedama gilintis į bendrąją patologiją. Šitos mokyklos suteikė graikų medicinai specifiską charakterį ir padėjo pagrindus taip vadinamai hipokratinei medicinai.

Hipokratinė medicina reprezentuoja graikų medicinos aukso amžių. Pati Hipokrato asmenybė iškyla virš visų to meto gydytojų. Apie jį būtų galima daug kalbėti, nes tai buvo legendarinių gabumų žmogus. Ne be pagrindo dar ir šiandien jis yra tebelaikomas medicinos tėvu. „**Corpus Hippocraticum**“ — jo paliktų medicinos raštų rinkinys — nešioja šio didžiojo išminčiaus vardą. Tame rinkinyje randame ir aną garsiąją Hipokrato priesaiką, kuri nuostabiai

parodo, iki kokio laipsnio buvo pasiekusi ano meto graikų gydytojų profesinė etika. Hipokrato priesaikos principai didžiumoje tebetaikomi ir šių dienų modernioje medicinoje.

Hipokratinėje mokykloje medicinos suprati- mas rėmėsi **biologine doktrina**. Pagal Hipokra- tą, žmogaus kūnas esąs sudarytas iš keturių elementų: oro, žemės, vandens ir ugnies. Kaip kiekvienas iš šitų elementų turi savo fizines ypatybes — šaltį, šilumą, sausumą, drėgmę — taip jas turi ir kiekviena organizmo dalis. Pagrindiniu gyvenimo faktoriumi esanti šiluma.

Bendroji patologija buvo grynai **humoralinė** (skysčių). Yra keturi pagrindiniai skysčiai: kraujas — šilumos nešėjas; gleivės — šalčio; geltonoji tulžis — sausumos ir juodoji tulžis — drėgmės nešėja. Kada šitie keturi skysčiai yra atitinkamoje proporcijoje, žmogus yra sveikas, bet jei mišinys yra koks trūkumas arba ne- taisyklingumas — pasireiškia liga. Be to, ligų priežastimi būdavo laikomas ir netinkamas maistas arba ypatingos meteorologinės sąlygos.

Pagrindiniu gydytojo uždaviniu hipokrati- nė medicina laiko tinkamą ligonio apžiūrėji- mą ir tam tikslui duoda smulkius techniškus nurodymus. Diagnostikai ir prognostikai skiria- ma didžiausia svarba. Alermuojantys prognos- tiniai fenomenai, besireiškia veide dar ir šian- dien tebevadunami „**facies hippocratica**“ vardu.

Daug informacijų apie chirurgiją ir jos tech- niką randame „Corpus Hippocraticum“ raštuose. Juose matyti jau nuostabiai pažangi ano meto chirurginė praktika, ypač fraktūrų ir luk- sacijų srityje.

Terapijoje Hipokratas laikėsi principo, kad „**gamta yra ligos gydytoja**“ — medikas jai tik pagelbsti.

Suglaustai charakterizuojant klasikinę grai- kų mediciną būtų galima pasakyti, kad ji rė- mėsi gana plačiu gamtos mokslų pažinimu, gi- lia eksperimentine praktika, logiško ryšio ieš- kojimu tarp ligos priežasties ir pasekmių, ir kilnia profesine etika, pagrįsta aukštos moralės dėsniais. Deja, Aleksandro Didžiojo laikais, kartu su politiniais pasikeitimais, pamažu pradėjo smukti ir hipokratinė medicina. Tada iš- kyla Roma, kuri, tapusi ano meto kultūros cen- tru, kartu paveldi ir visą civilizacijos lobyną.

Romėnų medicina savo pagrindus yra gavu- si iš graikų. Prieš graikų gydytojų atvykimą į Romą, šiame mieste nebuvo profesinės medicinos. Būti gydytoju ano meto romėnų piliečiui

buvo per žemas užsiėmimas. Mediciną prakti- kuodavo tik vergai. Todėl atvykę graikų gydy- tojai iš pradžių irgi turėjo sunkumų įsikurti. Bet vėliau ir jie pamažu pradėjo įeiti į patri- cijų tarpą, gimnastikos namus, kariuomenę, ir savo sumanumu greit įsigijo gerą vardą. Tapda- mi gladiatorių gydytojais, jie vis dažniau įsi- gydavo romėnų pasitikėjimą ir lygų traktavimą net iš pačių aukštųjų Romos dignitorių, konsulų ir kariuomenės vadų. Dažnai jie priimdavo ro- mėnų pilietybę, kurią gauti anuomet nebuvo lengva, nes tai buvo savotiška privilegija — ir greit pralobdavo. Graikiškųjų mokyklų gy- dytojai savo medicinine patirtimi buvo garsūs ir todėl pacientų jiems niekada netrūkdavo.

Julijui Cezariui 46 metais suteikus visiems gydytojams romėnų pilietybę, medicinos profesija Romoje oficialiai įgavo naują ir garbin- gą poziciją. Atsirado reikalas griežčiau tvar- kyti medicinos studijas ir gydymo praktiką, nes vis dažniau pasirodydavo netikrų gydytojų, kurie, geresnio gyvenimo ieškodami, vykdavo Romon.

Pradėjo atsirasti gydytojų ir iš pačių romė- nų tarpo. Iš jų ypatingai pažymėtinas yra **Cel- sius**. Jis yra vienas iš pirmųjų didžiųjų enci- klopedistų ir medicinos istorijos autorių. Net apie pačią graikų mediciną šandien didele da- limi žinome tik iš Celsiaus raštų. Jis pirmasis išvertė graikų medicinos terminus į lotynų kal- bą ir tuo būdu sudarė **lotyniškąją nomenklaturą**, kuri daugumoje kraštų ir iki šiai dienai me- dicinoje tebeaudojama. Pagal Celsių medicina buvo skirstoma į tris dalis: dietetinę, medika- mentinę ir chirurginę. Respektyviai pagal tai buvo skirstomos ir ligos. Jo medicinos veikalai ypač daug įtakos turėjo į velyvesnę Italijos mediciną.

Kitas garsus romėnų gydytojas, tiesa, grai- kų kilmės, buvo **Galenas**. Jis išgarsėjo dar savo jaunystėje ir po Hipokrato yra laikomas vienu didžiausių ir populiariausių ano meto gydytojų. Galenas kartu buvo ir rašytojas. Medicinos is- torijai jis yra palikęs apie 400 savo raštų. Dalis jų yra žuvę, dalis išversta į arabų kalbą. Jis rašė anotomijos, fiziologijos ir patologijos klau- simais.

Galeno mokslas atžymi kulminacinį tašką klasikinės medicinos istorijoje. Šio talentingo gydytojo medicinos palikime surinkti tyrimų re- zultatai iš vienos pusės remiasi Hipokrato moks- lu ir praktika, iš kitos — **aristoteline filosofija**,

atskleidžiančia vidinę medicinos dogmų struktūrą. Galeno sistemoje kiekvienas organas turi savo paskirtį, o kiekvienas reiškiny — savo priežastį ir sąryšį su juo. Ypatingai iškeliamą gydytojo asmenybė ir autoritetas.

Galenas pasisako už **modernizmą medicinoje**. Anksčiau atliktas studijas animalinės anatomijos srityje jis pritaiko ir žmogaus anatomijai. Fiziologijoje iki tol buvusios hipotezės bandomos praktiškai pagrįsti. Jis pirmas pradėjo ant gyvulių atlikti įvairius smegenų pažeidimo bandymus ir jau tada atskyrė motorinius nervus nuo sensorinių. Savo laiku anatomijoje vyravo Galeno kraujo apytakos supratimas, prileidžias, kad kraujo susijungimas įvykdavo tarp dviejų širdies skilvelių per nematomus porus. Oras buvo laikomas pagrindiniu gyvybės šaltiniu. Kūnas Galenui buvo tik dvasios instrumentas. Kadangi šitokia pažiūra atitiko ir krikščioniškajai pažiūrai, todėl Galenas savo mokslui greit gavo ir Bažnyčios Tėvų pritarimą ir tuo būdu dar labiau sustiprina savo autoritetą medicinoje ir jį išlaiko iki pat **Renesanso** laikų. Galeno paskelbtas principas, kad funkcijos šlubavimas yra organo pažeidimo konsekvencija ir atvirkščiai, tebegalioja dar ir šiandien.

Romos imperijos laikais gydytojai, pirmu kart istorijoje, dalyvauja administracinėje po-

litikoje ir užima svarbias pareigas viešajame gyvenime. Vėliau jie vis dažniau pradėjo užimti aukštas vietas ne vien **administracinėje medicinoje**, bet ir kitose srityse ir tuo būdu vaidino svarbią rolę valstybėje. Gydytojų padėtis ypač sustiprėja su didėjančia Romos imperijos dekadencija. Paskutiniųjų imperatorių laikais gydytojai sutinkami tarp svarbiausių, labiausiai vertinamų ir privilegijuotų asmenų. Jų nuomonė svarbios, kartais net lemiančios reikšmės turėjo ne tik higienos reikaluose, bet dažnai ir politinių problemų sprendime.

Verta pažymėti, kad imperinės Romos laikais ypač toli pažengusi buvo **karo medicina**. Karo gydytojai buvo laisvi nuo ginklo tarnybos ir nešiojo karininkų laipsnius.

Kalbant apskritai apie romėnų mediciną, tenka pažymėti, kad ji buvo daugiausia graikų medicinos kopija. Naujo romėnai įnešė tik į medicinos administraciją ir sanitarijos srityse. Čia jie stebėtinai puikia forma kodifikavo ir toliau išplėtė **socialinės higienos** įstatymus, kurie ir šiandien mums dar gali būti pavyzdžiu. Romėnų kanalizacijos, aquaduktai geriamo vandens tiekimui, viešos maudynės, sanitarinė maisto produktų priežiūra, lavonų laidojimas ir kita, stebina mus ir dabar. Romėnų nuopelnas yra ir iki tol nebuvusios **teismo medicinos** įvedimas.

PERŽVELGUS „SVEIKATOS APSAUGĄ“

DR. V. ŠAULYS

Peržvelgus sovietizuojamos Lietuvos 1963 metų „Sveikatos Apsaugos“ žurnalą, atrodo, kad nemažai kam būtų įdomu išgirsti keletas apžvalginių minčių. Žurnalas yra Sveikatos Ministerijos leidinys. Išėina kas mėnesį po 64 pusl. Suskirstytas į keletą skyrių: teorija ir praktika, higiena ir sanitarija, apžvalginiai straipsniai, vidurinio med. personalo klausimai ir kt. Daugumas straipsnių klinikinio pobūdžio, bet nemažą dalį užima ir informaciniai, ideologiniai-auklėjimui ir administracijai.

Klinikiniai straipsniai palyginamai trumpi nežiūrint nagrinėjamo klausimo aktualumo (ilgiausi 5-6 pusl.). Dažnai atrodo neišbaigti. Nemažai naudojama statistikos ir mokslinį atspalvį apgadina nevengimas propagandiškai palyginti praeitį su dabartim. Straipsnių santrau-

kos rusų kalba. Bibliografija — daugiausia rusiški šaltiniai, labai mažai anglų ar vokiečių. Nemaža vadovėlinio tipo straipsnių.

Studijavusieji Kaune, V.D. universitete rastų daug pažįstamų autorių tarpe, kurie dabar yra Universitetų katedrų vedėjais, docentais, profesoriais; provincijoje — lignoninių vedėjais arba lignoninių vyr. gydytojais, arba žinomi kokių nors sričių specialistai.

Daug gydytojų kaip atstovai ar delegatai susirenka į suvažiavimus; Medicinos darbuotojų ir Raudonojo Kryžiaus D-jas. Iš tokių suvažiavimų aprašymų paryškėja keletas statistikų, kurios oficialiems atstovams paruoštos paskelbti. Ten Sveikatos apsaugos ministeris teigė, kad Lietuvoje 1962 m. dirbo 4854 gydytojai. Iš jų 29% turi I-mos ir II-ros kategorijos klasifikaci-

jas (turbūt reiškia specialybes). Per 1953-1962 dešimtmetį naujai pastatytose ligoninėse perduota naudoti 3314 lovų. 1000 gyventojų tenka 8 lomos (gi laisvoje Lietuvoje buvę tik 1,7). 1962 m. paruošta 200 naujų gydytojų. 18 gydytojų ruošė dizertacijas medicinos mokslo kandidato laipsniui įgyti. Veikusios 8 medicinos mokslo įstaigos. Dizertacijas apgynė 3 gydytojai (P. Danys, L. Laucevičius, A. Marcinkevičius). Kitur aprašoma ir didžiuojamasi chirurgų skaičiumi. 1939 m. Lietuvoj buvę 39 chirurgai, 1945 — 52, o 1961 net 324. Po karo 2 chirurgai apgynę medicinos mokslo doktoratus, net 20 — medicinos mokslo kandidato dizertacijas. Operuojami plaučiai, stemplė, net širdis. Nežiūrint didelio gydytojų ir chirurgų skaičiaus, ten pat guodžiamasi, kad darbo rodikliai negerėja. Mirtingumas nuo kai kurių ūminių susirgimų, kaip apendicito, įstrigusios išvaržos, žarnų nepraeinamumo, perforuotos skrandžio ar duoden. opos netik kad nesumažėjęs, bet padidėjęs 1953 ir 1960 m. laikotarpy (Nr. 4, p. 40). Tai esą dėl silpno chirurgų paruošimo, nesą pakankamai pasitobulinimo kursų. Nepakankamai kvalifikuotų institucijų ruošiančių specialistus .

Raudonojo Kryžiaus D-jai priklausą beveik ½ milijono narių. Ruošia gyventojus civilinei gynybai, žemesnį ligonių slaugymo personalą, varo akciją kraujo davėjams — „garbės donarystė“. 1962 m. turėta 4753 kraujo davėjai.

Sveikatos Ministerijos skatinamos Lietuvoje, pagal sovietinį pavyzdį, veikiančios apie 20 medicinos mokslo draugijų, apsiribodamos specialybėmis: medicinos terepeutų, dermatovenerologų, pediatrų, chirurgų, onkologų, oftalmologų, otorinolaringologų, ftiziatrų, gyd. akušerių-gynekologų, patalogų-anatomų, epidemologų - mikrobiologų - infekcionistų, teismo medikų-kriminalistų, higienistų-sanitarų gydytojų, farmacininkų, gerantologų, stomatologų, neuropatologų ir psichiatrų, rentgenologų, sporto medikų, anatomų-histologų-embriologų. Kai kurioms iš jų priklausą 50-60% atatinkamos specialybės gydytojų. D-jos turi skyrius didesniuose miestuose. Susirinkimuose diskutuoja mokslinėm problemom, ruošia viešas paskaitas mokslinėm ir ateistinėm temom, užpildo med. skyrius laikraščiuose ir per radiją. Ne visos aktyvios. Kaikurios net nė vieno susirinkimo neturėjusios. Kitos nepalaikančios reikiamo

ryšio su politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugija.

Iš žurnale tilpusių straipsnių statistinių davinų peršasi kaikurios išvados. Atrodo, Lietuvoje didelę problemą sudaro tuberkuliozė, jos gydymas ir diagnozė. Vaikų susergamumas per paskutinį dešimtmetį sumažintas net 8 kartus. TB formos lengvesnės, mažiau atvirų formų. Vykdoma vakcinacija, chemoterapija, net chirurginis gydymas (J. Braknys ir kt.). Askaridozė — kita didelė problema. Kaune ir apylinkėse esą virš 43% užsikrėtusių. Kitose vietovėse daug daugiau. 1962 m. Vilniaus epidemiolog. Institutas paruošė askaridozės gydymo metodiką vienkartinę piperazino doze. Askaridozė sunkiai pasiduoda gydymui. Nereti vidurių šiltinės, trachomos susirgimai. Ryškiai sumažintos polio, difterija.

Valdžios atstovai pakartotinai guodžiasi per dideliu naujagimių ir kūdikių iki 1 metų amžiaus sergamumu ir aukštu mirtingumu. Konkrečių statistikų nepanaudota. Daug susirgimų kvėpavimo takų ir virškinamojo trakto ligomis.

Proporcingai nemaža rašoma apie skrandžio opų chirurginį gydymą, ypatingai iš Vilniaus Universiteto Klinikų (P. Norkūnas). Duomenys nagrinėjami tik komplikacijų atvejais. Daug sąvokritikos, atrodo, ieško sėkmingesnių būdų. Kitam straipsny rašo, kad cholecistektomijos po ūminio tulžies pūslės uždegimo baigiasi 25% mirtingumu, dabar daroma cholecitotomijos — rezultatai esą daug geresni. Yra pora pranešimų apie daromas komisuratomijas. Kitoje vietoje aprašo 17 kraujo indų operacijų: a. iliaca, a. femoralis ir poplitea padaryti protezai, apeinamoji jungtis ir trombų pašalinimas. Kauno „Kaspino“ fabrikas audžias ir paruošias protezus (prilygstas amerikiečių dakrono protez.). Autorius kalba apie trūkumą patirties, atatinkamų laboratorijų ir instrumentų. Susidaro vaizdas, kad diagnozei ar gydymui palyginamai mažai panaudojami laboratoriniai tyrimai.

Mums čia besinaudojantiems angliška literatūra, kad ir Lietuvoje medicinos mokslus studijavusiems, daugumai, reikalui priėjus, nelingva rasti žodžių mediciniškiems išsireiškimams gimtojoj kalboj. Žurnalas praturtina žodyną. Kai kuriuose straipsniuose kalbai ir lietuviškam žodynui skiriamas ypatingas dėmesys. Nemaža įvesta naujų žodžių. Bet gana daug straipsnių parašyta priimtais tarptautiniais žodžiais su sulietuvintomis galūnėmis.

MOKSLO PAKOPOMIS

Dr. Juozas Manelis

Dr. Giedrė Natkevičiūtė-Matienė

Dr. Mykolas Eimantas

Dr. Juozas Manelis

Juozas Manelis gimė 1935 m. liepos 10 d. Lietuvoje (Salamiestyje, Biržų aps.). Mokėsi Žemės Ūkio Akademijos sodybos pradžios mokykloje Dotnuvoje iki 1944 m., kada liepos mėn. su tėvais pasitraukė į Vokietiją, kur mokėsi lietuvių gimnazijoje Špakenberge prie Hamburgo iki 1948 m. rudens. Į Čikagą atvyko 1948 m. spalio mėn. Čia mokėsi dvejus metus St. Ignatius aukštesniojoje mokykloje, iš kurios persikėlė į Marianopolio aukštesniąją mokyklą ir ją baigė 1952 m. Tų pačių metų rudenį įstojo į Illinois universitetą. Pirmus du kursus išėjo Čikagoje, o paskutinius du kursus — Urbanoje, įsigydamas 1956 m. bakalauro laipsnį (B.A.); pagrindiniu dalyku ėmė filosofiją. 1956 m. rudenį įstojo į Illinois Universiteto medicinos mokyklą Čikagoje ir ją baigė M.D. laipsniu 1960 m. Tais pačiais metais liepos 1 d. pradėjo vienerių metų internship'ą Illinois Central ligoninėje, kuri užbaigęs pasiliko toje pačioje ligoninėje rezidentu ketverius metus bendrosios chirurgijos srityje. Rezidentavimą Illinois Central ligoninėje baigė 1965 m. birželio 30 d. ir po to perėjo į Cook County ligoninę specializuotis toliau chirurgijoje. Illinois Central ligoninėje dirbo daugiausia su vyr. ligoninės chirurgo Illinois Universiteto profesoriumi dr. Chester C. Guy. Paskutinius metus buvo vyresniuoju ligoninės rezidentu (senior resident).

Profesinėje spaudoje yra paskelbęs du straipsnius anglų kalba: 1) A disposable bubble oxygenator for open heart operations (Jrnl

of Interntl. College of Surgeons, 41:3, 250-256, March, 1964), 2) Spontaneous tendon rupture (Industrial Medicine and Surgery, 34:5, 417-423, May, 1965).

Š.m. gegužės 9 d. veik visas Chicago Sunday Tribune Magazine numeris yra skirtas aprašyti Illinois Central ligoninę (House of Suffering, Shrine of Hope — Portrait of a Chicago Hospital). Šiame numeryje keliose vietose yra suminėtas ir J. Manelis, aprašant kai kuriuos jo darbo aspektus ir jį nuškieuojant įvairiose pozose.

• **Dr. Giedrė Natkevičiūtė-Matienė**, pernai baigusi Western Reserve universiteto odontologijos skyrių ir atlikusi praktiką Šv. Luko ligoninėje, atidaro savo kabinetą Clevelande.

Dr. G. Matienė yra pirmoji lietuviė baigusi Western Reserve universitetą ir tik septintoji moteris gavusi dantų gydytojos-chirurgės diplomą. Ji taip pat yra pirmoji moteris priimta į Omicron Kappa Upsilon garbės korporaciją.

• **Dr. M. Eimantas**, baigęs Western Reserve universitetą ir atlikęs stažą Šv. Luko ligoninėje, 1963 m. gavo stipendiją specializuotis endokrinologijos srityje Ohio State Universiteto ligoninėje Columbus Ohio.

Baigęs savo specialybės stažą, Dr. M. Eimantas, atidaro savo kabinetą Clevelande.

• Vaikų ligų specialybę (American Board of Pediatrics) gavo **Marija Žibutė Daugėla** iš Washington, D.C.

Veikla

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS ŽINIOS

CENTRO VALDYBA

AMERIKOS LIET. GYD. DRAUGIJOMS

ALGS centro valdyba praneša, kad visuotinas Sąjungos suvažiavimas įvyks Detroit'e, Mich. š.m. rugsėjo mėn. 4-5 dienomis. Raginame narius kuo skaitlingiausiai jame dalyvauti. Suvažiavimas pareikalauja daug darbo ir lėšų, todėl prašome Liet. Gyd. Draugijų valdybas kuo greičiausiai atsisteisti už nesumokėtus nario mokesčius (nario mokestis yra \$3.00 metams už kiekvieną D-jos nari). Taip pat prašome:

1) Išrinkti arba paskirti po vieną atstovą į šias komisijas: mandatų, nominacijų ir rezoliucijų;

2) Liet. Gyd. D-jos siuncia po vieną atstovą nuo 7 (septynerių) narių;

3) Delegatų, atstovų sąrašus ir metinius narių mokesčius prašome siųsti ALGS išd. - sekretoriui dr. Balukui, neveliau 1965 m. rugpjūčio 1 d.

Su kolegiškais linkėjimais.

Dr. Vyt. Tauras,
Pirmininkas.

Dr. Ged. Balukas,
Izd.-Sekretorius

P.S. Jeigu nario mokestis Jūsų Draugijos yra sumokėtas, tai tas mokesčių paragrafas Jūsų neliečia.

ILLINOIS

Veiklūs Illinois gydytojai

Illinois Liet. Gyd. D-ja kasmet skiria \$1,000 kultūrinėms premijoms, ir dar kone kitatiek išdalina, — šimtinėmis ar mažiau, — liet. mokykloms, spaudai, organizacijoms, arba pagerbimui pavienių lietuvių nusiipelnusių asmenų. O kur pirmiausia traukia dažnas nedėkingom pareigom apkrautas aukų rinkėjas? Kieno pastangomis realybe virto Lietuvių Fondas, Į Laisvę Fondas, Ant. Škėmos, Dr. Juliaus Kaupo ir kiti lietuviški kultūriniai užmojai? Kieno paskatintas Stepas Zobarskas vadovauja tai nepaprastai taikliai Bradūno pavadinamai vieno vyro divizijai — Maryland Books leidyklai, supažindindamas vien angliškai bepaskaitantį jaunuolį ar senuką, lietuvių ar japonų, su mūsų klasikais?

Šiomet mūsų daktarai organizuotai parėmė monumentalų Chicagos Lietuvių Operos žygį birželio 13 d. McCormick Place, paskirdami Verdi Requiem ir Markaičio Vilniaus Varpų pastatymui \$500 premiją. Tolygiu įnašu jie iki \$1,000 papildė ir pernykščią premiją Dr. Juliaus Kaupo raštų išleidimui. (Tuo metu buvo prisdėta \$500-ais prie Dr. Vardžio redaguojamos knygos Lithuania Under The Soviets, kuri per Praegerio leidyklą galės pasiekti angliškai skaitančius, kompromiso su komunistais tebeieškančius...) Ir čia gydytojai — K. Ambrozaitis, P. Kisielius, A. Razma, panašiai kaip R. Sidrys ir F. Kaunas Zobarsko divizioje — pasitenkina tik moraliniu atpildu, dažnai pamiršdami įsi pareigojimus savo šeimoms.

Birželio mėn. 5 d. pavasariniame pobūvyje (Dr. J. Ramono surengtame) praėjusių metų valdyba perleido vadovavimą naujai išrinktiems: **Dr. V. Šauliui** — pirmininkui, **Dr. V. Taurui** — pirmininkui-kandidatui, **Dr. A. Juozaičiui** — vicepirmininkui, **Dr. L. Seibučiui** — sekretoriui ir **Dr. A. Pustelnikui** — izdininkui.

F.K.

Illinois Liet. Gyd. D-jos 1965-1966 metų valdyba. Iš k. į d. Dr. L. Seibutis — sekr., Dr. A. Pustelninkas — izd., Dr. V. Šaulys — pirm., Dr. V. Tauras — pirm.-kandidatas, Dr. A. Juozaitis — vicepirm.

NEW YORKAS

Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas įvyko gegužės mėn. 8 d. Dr. L. Giedraitienės rezidencijoje, Northport, L.I.

Dr. A. Starkus skaitė paskaitą apie bilirubiną. Draugijos valdyba padarė praeitų metų veiklos apžvalgą. Susirinkimas nutarė, kad nariai išėję į pensiją neturi mokėti mokesčių. Į naują valdybą išrinkti: Dr. V. Avižonis, B. Jankauskas, S. Petrauskas, L. Giedraitienė, A. Narvydas ir P. Bagdas. Gydytojų Šeimų Organizacinis Komitetas sudarytas iš p.p. Avižonienės, Jankauskienės, Legeckienės ir J. Giedraičio bandys suorganizuoti pastovų Pagelbinį Vienetą. Susirinkimas taip pat svarstė Algirdo Budreckio studijos apie Lietuvos rezistencines kovas išleidimo klausimą, kurios išleidimui reikalinga \$1000.00. Nutarta susipažinti su turiniu ir organizuoti paramą. Paskirta \$50.00 paremti jaunimo žygi į Washingtoną.

Susirinkime dalyvavo virš 30 gydytojų ir jų šeimų narių. Po oficialios dalies Dr. L. ir J. Giedraičiai svečius pavaišino.

Dr. V. Avižonis ir Dr. M. Budrienė tariausi suvažiavimo reikalais

Amerikos Gydytojų Suvažiavimo metu Dr. V. Avižonio rezidencijoje buvo suorganizuotas susirinkimas-gegužinė. Dalyvavo be new-yorkiečių ir iš Chicagos atvykę Dr. Danilevičius ir šeima ir Dr. Budriai. Susirinkimo metu Dr. M. Budrienė pakvietė visus dalyvauti Amerikos Lietuvių Gydytojų suvažiavime Detroite. Po to kalbėjo P. Miliukas prieš tris savaites atvykęs iš Lietuvos. Lygino okupuotos Lietuvos gydytojus su Amerikoje įsikūrusiais. Įdomus praneši-

mas buvo papildytas atsakymais į klausimus. Dr. V. Avižonis ir ponja Avižonienė suteikė didelį malonumą ne tik newyorkiečiams, bet ir chicagiečiams, atvykusiems į New Yorką.

Amerikos Gydytojų suvažiavime New Yorke be anksčiau minėtų dar dalyvavo šie gydytojai: A. ir E. Miliai, Vienužis, Čiuris, Šalna, Šukys, Raslavičius, Balčiūnas, Plikaitis, Winunas, Kwinn, Mileris ir patys new-yorkiečiai.

KALIFORNIJA

Metinis Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas įvyko gegužės 9 d. Santa Monicoje Dr. O. Sruogienės namuose. Dalyvavo 10 gydytojų, dauguma jų su šeimomis. Susirinkimui pirmininkavo Dr. Jusionis.

Rašytojas J. Švaistas paskaitė iš savo kūrybos apie Tumą Vaižgantą. Prelegentas meniškai ir su giliu įsijautimu kalbėjo tema „Vaižgantas apeliuoja į auditoriją“. Savo paskaitoje rašytojas perdavė gražų epizodą iš savo buvusio mokytojo Tumo Vaižganto gyvenimo, pavaiduodamas jo atvirumą ir tam tikras nuotaikas, pareikšdamas anuomet Kauno studentams vienos paskaitos metu. Susirinkimo dalyviai pabaigoje prelegentą palydėjo gausiais plojimais. Po paskaitos sekė paklausimai ir diskusijos.

Antroje programos dalyje įvyko oficialus Draugijos posėdis. Pranešimą apie pereinamąją metų Draugijos veiklą padarė Dr. Z. Brinkis. Jis pasidžiaugė, kad dauguma aktyviųjų Kalifornijos lietuvių gydytojų jau priklauso Draugijai ir pažymėjo, kad praėjusieji metai buvo organizaciniai metai. Valdybos vardu jis padėkojo visiems kolegoms, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie Draugijos augimo.

Kalifornijos Liet. Gyd. Dr.-jos valdyba. Iš k. į d. Dr. Z. Brinkis — sekr., Dr. S. Barnett — išd., Dr. J. Jusionis — pirm.

Iždininkas Dr. J. Kregždė padarė apyskaitinį pajamų ir išlaidų pranešimą. Dr. M. Nėmikas, pasirodo, yra didžiausias mūsų Draugijos rėmėjas — organizacijos reikalams paskyrė 45 dol.

Išrinkta nauja Draugijos valdyba iš 3-jų asmenų: Dr. J. Jusionis — pirmininkas, Dr. Z. Brinkis — sekretorius ir Dr. S. Barnett — iždininkė.

Naują revizijos komisiją sudaro Dr. M. Namikas ir Dr. A. Milašis.

Draugijos atstovai į Pietų Kalifornijos Alto skyrių šiai kadencijai išrinkti Dr. J. Jusionis ir Dr. Z. Brinkis.

Po susirinkimo visi dalyviai buvo pavaišinti vakariene, kurią paruošė Dr. O. Sruogienė ir jos duktė V. Kevalaitienė, gi jos vyras prižiūrėjo, kad nebūtų ištroškusių.

Dr. J. Gudauskas atliko smuiku solo partiją p. Gudauskienės vadovaujame „Žaviosios Damas“ pastatyme balandžio mėn. Los Angeles. Šitame pastatyme aktyviai dalyvavo visa Gudauskų šeima. Operetė praėjo su dideliu pasisekimu.

Dr. O. Sruogienei birželio pradžioje buvo padaryta akių operacija. Šiuo metu ji yra grįžusi iš ligoninės ir suvo dukrelės ir žento p. Kevalaičių priežiūroje greitai sveiksta.

Dr. J. Jusionis yra išrinktas vicepirmininku į Los Angeles Lietuvių Fondo vajeaus komiteto valdybą. Lietuvių Fondo reikalams jis skiria daug dėmesio.

OHIO

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas įvyko kovo 27, Čiurlionio Namuose. Buvo svarstyta draugijos ir sąjungos organizaciniai reikalai, lietuvių kultūriniai reikalai ir kita.

Dr. A. Nasvytis, PLB Centro Valdybos vicepirmininkas, papasakojo savo išpūdžius iš kelionės į III Pietų Amerikos Lietuvių Kongresą Sao Paulo, Brazilijoje.

Dr. J. Maurukas paaiškino ir pademonstravo išradimą — tūrio palyginimo tyrėją, kuris gali būti naudojamas medicinos ir chemijos srityje, sutaupydamas laiką, personalą ir išjungdamas visą eilę stiklų, stikliukų, bonkučių, pipečių.

Susirinkime dalyvavo 40 asmenų, jų tarpe iš Akrono, Solono, Apple Creak, Strasburgo, N. Royalton, Elvyrijos. Susirinkimą pravedė Dr. A. Martus ir Dr. D. Degesys. P.p. R. Degesienė ir E. Oželienė visus skaniai pavaišino.

NAUJOJI ANGLIJA

Naujosios Anglijos Lietuvių Gydytojų steigiamasis susirinkimas įvyko 1964 m. lapkričio 14 d., dr. Vlodo Vaitkaus namuose, Worcester, Mas.

Susirinkime dalyvavo dr. Alfonsas Dainius, dr. Stasys Jasaitis, dr. Balys Matulionis, dr. Genė Stepulionienė, dr. Ona Šukytė-Vagelienė ir dr. Vladas Vaitkus.

Susirinkime nedalyvavę, bet į draugiją nariais įstojo dr. Kęstutis Kemėžis ir dr. Juozas Vydas, kurie gyvena ir dirba Maine.

Valdybon išrinkti: pirmininkas dr. Stasys Jasaitis ir sekretorius dr. Vladas Vaitkus. Draugija užsibrėžusi suruošti bent porą bendrų susirinkimų metuose.

Metinio Kalifornijos Liet. Gyd. Dr.-jos susirinkimo dalyviai. Iš k. į d.: M. Namikas, J. Kregždė, A. Balčiūnienė, J. Jusionis, O. Sruogienė, J. Gudauskas, S. Barnett, P. Luomons, A. Milašis ir Z. Brinkis.

Dr. J. Kregždė dėsto UCLA kaip assistant clinical profesorius vidaus ligų propedeutiką. Long Beach Veteranų ligoninėje jis yra vidaus ligų ir nugaros smegenų sužeidimų laboratorinio skyriaus vedėjas. Dr. Kregždė daug dirba tyrimų srityje. Apie jo darbus jau porą kartų yra rašęs Los Angeles Times. Šiuo metu jis pradėjo rašyti vadovėlį — „Principles of internal medicine in paraplegia“.

KANADOS LIETUVIAI GYDYTOJAI

Kanados Lietuvių Gydytojų draugijos metinis suvažiavimas įvyko š.m. balandžio 24 d. Toronte, „La Scala“ restorano patalpose. Susirinko gražus skaičius medicinos ir odontologijos gydytojų kartu su savo žmonomis bei vyrais. Malonu buvo matyti kolegas atvykusius iš įvairių Ontario vietovių — net iš tolimojo **North Bay**. Ligi šiol Draugijai priklauso **tik Ontario gydytojai bei odontologai**, tačiau tikime greitai laiku turėti skyrių ir **Montrealyje**, kur yra įsikūręs gana gražus skaičius lietuvių medicinos ir odontologijos gydytojų.

Po jaukios vakarienės įvyko **Draugijos narių organizacinis susirinkimas**, kuriame buvo priimti ir Draugijos naujieji įstatai, pagal kuriuos **Kanados Lietuvių Gydytojų Draugija** veikia savarankiškai (ligi šiolei ji buvo JAV Liet. Gyd. Dr-jos narys) ir yra pilnateisis Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos narys. **Draugijos nariais gali būti** ne tik medicinos bei odontologijos gydytojai, bet ir kiti, medicinos srityje dirbą, specialistai, kaip farmacininkai, biochemikai, bakteriologai ir kt. Medicinos ir odontologijos studentai yra Dr-jos nariai-kandidatai.

Draugija nuo pat savo įsikūrimo dienos rėmė ir teberiamia **Vasario 16 gimnaziją** ir jai jau yra paaukojusi virš \$2.000.

Po susirinkimo, dar pasišnekučiavę, skirstėmės kiekvienas sau su ryžtu susitikti Darbo savaitgalyje Detroite, kur įvyks Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas.

Naujon valdybon išrinkta: **Dr. Stasys Pacevičius** — pirmininkas (25 Cedarcrest Dr., Islington, Ont.), **Dr. O. Gustainienė** — sekretorė (2973 Lawrence Ave. E, Scarborough, Ont.), dantų gydytoja **Dr. E. Galiauskienė** ir **Dr. J. Vingilis** — nariais.

KANADOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS ĮSTATAI

I. BENDRIEJI NUOSTATAI.

1. Pavadinimas: Kanados Lietuvių Gydytojų Draugija (Canadian Lithuanian Medical Society).

2. Kalba: K.L.G. Draugijos oficiali kalba yra lietuvių kalba.

3 K.L.G. Draugija yra Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos narys.

II. NARIAI.

1. K.L.G. D-jos nariai yra lietuvių kilmės medicinos ir odontologijos gydytojai ir medicinos srityje dirbą, universitetą baigę, specia-

listai, kaip farmacininkai, chemikai, bakteriologai ir kiti.

2. Medicinos ir odontologijos studentai yra K.L.G. D-jos nariai-kandidatai.

3. Mokslinėje srityje pasižymėję bei Draugijos veiklai nusipelnę nariai yra pristatomi Pasaulio Liet. Gyd. Sąjungos Valdybai pakelti į S-gos garbės narius.

III. TIKSLAS.

1. Siekti profesinės bei mokslinės pažangos.

2. Savo darbu ir materialiniais ištekliais remti Kanados ir viso laisvojo pasaulio lietuvių kultūrinę, tautinę ir Lietuvos laisvinimo veiklą.

3. Palaikyti glaudžius profesinius ir socialinius ryšius tarpusavyje ir, iškilus reikalui, teikti tarpusavę materialinę ir moralinę paramą.

IV. VALDOMIEJI ORGANAI.

1. Vyriausias K.L.G. D-jos valdomasis organas yra D-jos narių metinis suvažiavimas, kuris yra šaukiamas Valdybos nerečiau, kaip vieną kartą per metus. Iškilus reikalui, Valdyba gali kviesti suvažiavimą bet kuriuo metu. Suvažiavimas sprendžia visus Draugijos reikalus paprasta balsų dauguma, išskyrus specialius atvejus, numatytus šiuose įstatuose. Suvažiavimo kvorumą sudaro 2/3 visų Draugijos narių. Nesusirinkus kvorumui, už valandos šaukiamas kitas suvažiavimas, kuris yra teisėtas, nežiūrint narių skaičiaus, tačiau jis gali svarstyti ir spręsti tik tuos klausimus, kurie buvo numatyti iš anksto paskelbtoje darbotvarkėje.

2. Vykdomasis Draugijos organas yra Valdyba, kurią renka ir narių skaičių nustato Suvažiavimas. Valdybos nariai pasiskirsto pareigomis patys. Valdyba turi savo veiklos statutą, patvirtintą suvažiavimo.

V. FINANSAI.

1. Nario mokestis ir kiti narių įnašai, nustatyti metinio suvažiavimo.

2. Aukos, palikimai bei kitos įvairios pajamos.

VI. BAIGIAMIEJI NUOSTATAI.

1. K.L.G. D-jos įstatai gali būti keičiami ar papildomi D-jos metinio suvažiavimo 2/3 balsų dauguma.

2. Draugija gali būti likviduojama metinio suvažiavimo 2/3 balsų dauguma.

3. Šie įstatai yra priimti K.L.G. D-jos narių metinio suvažiavimo, įvykusio 1965 m. balandžio 24 d., Toronte.

Dantų Gydytojų Skyrius

VEDA — DR. R. POVILAITIS

Ligi šiol Dantų Gydytojų skyriuj buvo rašyta apie burnos vėžį, odontologiją liginėse, pieninių dantų taisymą ir .t.t, bet nebuvo minėta apie pilną dantų protezą, kuri yra reikalinga visus dantis ištraukus. Reikia priminti, kad šių laikų odontologijos jėgos yra kreipiamos į visokrieriopą dantų gydymą ir saugojimą, o ne traukimą ir protezų pritaikymą. Nežiūrint į visas modernias priemones ir vaistus dantų gydymui, dėl paciento apsileidimo ir kitų priežasčių, kurios padaro dantis nebepagydomus, atsiranda reikalas dantis ištraukti. Nėtekus dantų, negalima kramtyti maistą, apsiškai iškalba — garsų formavimas — įkrinta į vidų lūpos ir žandai, kas labai pakeičia veido formą ir dažniausiai sendina.

Ištraukus dantis, kad galima būtų vėl atstatyti natūralią dantų funkciją, reikia pritaikyti protezas. Šiame straipsnyje aš noriu paminėti pagrindinę protezų rūšį ir taip pat kelias kitas naujas rūšis, kurios dar yra experimentalinėje stadijoje.

Daugiausiai vartojama medžiaga protezoms yra „acrylic“. Tai yra stipri plastika, atitinkanti gingivos spalvai, nekenkiant audiniams, neturi skonio bei netirpstanti nuo rūgščių ar drėgmės. Taip pat yra vartojamas auksas bei chromiumo su kobaltu lydinys, kurie yra labai stiprūs, bet sunkiau taisomi (perdirbami) ir sunkesni.

Didžiausia kliūtis kurią reikia nugalėti protezų pritaikyme, tai yra jų laikymas burnoje kramtant ir kalbant. Pagrindinis laikymosi būdas, vartojamas jau daugelį metų, yra intymiai prie burnos audinių tinkanti medžiaga (ankščiau minėtos medžiagos) kuri įdėjus, protezą į burną išstumia orą ir skystimą, ir atmosferinio spaudimo pagalba, orui negalint pro protezą paeiti, laikosi burnoje. Viršutinė proteza dažniausiai laikosi be didesnių bėdų, bet apatinė dėl žiaunos anatomijos, judėjimo bei prie jos esančio liežuvio, retai kada turi atmosferinį laikymą, prisisiurbimą. Tik 20% protezų vartotojų turi apatines protezas, kurios laikosi atmosferinio spaudimo principu, visi kiti išmoksta jas vartoti liežuvio ir žandų raumenų pagalba.

Reikia pažymėti, kad šios rūšies proteza, idealiai padaryta ir gerai veikianti kramty-

me, yra tik 26% to ką galėjo sukramtyti natūralūs dantis.

Paskutiniu laiku, yra bandoma išvystyti kelias kitas rūšis protezų, ypatingai tiems, kurie negali dėl vienos ar kitos priežasties nešioti atmosferinio spaudimo principu padarytus dirbtinius dantis.

Vienas iš šių naujų būdų yra toks: chirurginiai įdedama metalinė plokštelė tiesiai ant žandikaulio ir uždengiama su mukosa. Užgijus piūviams paimama nuospauda ir ant keturių išsikūsiusių metalinių stulpelių yra „užsegama“ protezo. Apatinės ir viršutinės protezos dalys daromos tuo pat būdu. Taip padarius dirbtinius dantis, jie laikosi stipriai, nejuda ir nekrenta.

Antras būdas, taip pat praktikuojamas apie dešimtys metų, yra vadinamas „intramucosal insert“.* Į viršutinę protezą įdedamos mažos metalinės galvutės, panašiai kaip knopkės vartojamos drabužiuose, o ties tomis vietomis burnoje yra įpiaunama mažos skylutės ir proteza įdedama į burną dešimts-keturiolikai dienų, kol atauga epiteliumas. Protezą po užgijimo galima išimti ir vėl įdėti. Mukozoje esančios duobelės, o plokštelė galvutės, protezą laiko vietoje. Šis metodas nelabai tinka pilnutinei apatinei protezai ir yra nepraktikuojamas.

Trečias specialus būdas yra tik pradedamas išvystyti ir šiuo laiku dar nėra reportažų apie jų nešiojimą ir efektingumą. Šis būdas yra panašus į atmosferinį laikymo principą ir skiriasi tuo, kad apie protezos kraštus yra išgramdomas griovelis į kurį tinka maža elastinė žarnelė su specialiu skysčiu, kuris padeda protezai intymiai prisiglausti prie mukozos ir nėsileidžia po protezą įsiskverbti orui, tuo būdu laikydama dantis vietoj.

Dar reikėtų paminėti vieną iš pagelbinių būdų protezoms geriau laikytis, būtent magnetų pagalba. Magnetai, du viršuj ir du apačioj, yra įlydomi į protezą ir taip sugrupuoti, kad netraukia, bet atstumia apatinę plokštelę nuo viršutinės ir tuo būdu padeda plokštelėms laikytis vietoje.

* Cranin, Norman A., The Intramucosal insert: a ten-year progress report. Journal of the American Dental Association, March, 1965, p. 621.

54 METAI ODONTOLOGIJOJE

Atidavęs odontologijos profesijai 54 metus savo amžiaus (su mokykla ir trumpa praktikos pertrauka), jaučiuosiu padaręs ilgoką kelionę ir pasiekęs gražų amžiaus laikotarpį.

Kaip ankstyvos jaunystės, taip ir mokyklos keliai nebuvo „rožėmis kloti“. Vien pasiryžimas ir drąsa žadino mano jėgas pakelti sunkiąją našta ir sudaryti pragyvenimui bei mokslui lėšas.

Profesijos srityje palinkimas teikė technologinių ir klinikinių įvertinimų mokyklose, o vėliau sėkmingą praktiką. Rūpestingas pacientų problemų supratimas ir nuoširdus jų aptarnavimas apsaugojo mane nuo netikėtų ir nepageidaujamų pasėkų.

Dažnai sutinku buvusius pacientus, kurie klausia manęs, ar grįšiu praktikon, arba pareiškia dėkingumą už buvusius patarnavimus.

Visuomet prisimindavau prof. C. M. Johnsono paskaitą, kurioje jis pasakė, kad „profesijos žmogus neprivalo būti kuom kitu, kaip tik amžinu studentu savo darbo srityje.“ Tačiau lyg neįjuntamos jėgos buvau traukiamas į mūsų tautinę-kultūrinę veiklą, net su neigiamais daviniais savo profesinei praktikai. Įdomu, kad dalyvavimas vienos srities darbuose sudarydavo kontraakciją monotoniškai kitoje. Vienok profesijos praktika visuomet buvo mielesnė po patriotinių demonstracijų.

Malonu man buvo pajusti, kaip profesijoje, taip ir kultūrinėje veikloje buvau mielių tautiečių suprstas ir tvirtai remiamas. Kultūrinė veikla tatoi ir buvo mano „Parergon“.

Jaunystės ir mokslo laikų aplinkybės kartais neigiamai paveikdavo mano fizines jėgas. Profesinę praktiką pradėjęs — buvau ne tik jaunutis, bet ir silpnas. Vieną kartą motina paklausė: „Kas tau yra, vaikelis?“ Esąs 5 pėdų ir 8 inčų aukščio, bet sverias vos 140-150 svarų vyrukas. Norėdamas senesniu pasirodyti, nutariau būti bent „vyru su ūsais“. Tokia išvaizda laimėjau daugiau pasitikėjimo profesijoje ir tautiniuose darbuose.

Viltingas laukiau deimantinio jubiliejaus. Galiu dabar pasidžiaugti tą „miražą“ pasiekęs ir dar turįs galimybių gyvenimo malonumams.

Mano artimieji dažnai paklausia: „Daktare, kada pasensi?“ Ir priduria: „Taip jaunai atrodai“. Aišku, tai yra malonus nuteikimas, tolesnių ta linkme pastangų žaidimas.

Dr. K. Drangelis 1918 metais

Mano prisiminimuose liūdnei prieš akis stajasi mokslo metų kolegos — Dr. Stasys Sapranas (DDS) ir Dr. Casimir Mikolaitis (MD), prieš daugelį metų nukeliavę pas mano patroną Šv. Kazimierą. Jų atvaizdais ir dabar pasidžiaugiu. Tenka prisiminimuose liūdėti ir dėl daugelio kitų artimųjų-vienminčių, savo garbingą kelionę anksti atlikusių.

Tai kasgi man belieka?

Stengtis palaiapsniui „jaunėti“, būti visuomet veikliu, kad per greit nepasivytų **MARAS1 MUS SENILIS**.

ĮVAIRENYBĖS

♦ **Gydytojų ne profesinės draugijos.** Gydytojai, domėdamiesi ne tik savo profesija, yra sukūrę įvairių draugijų, kaip antai: **The American Physicians Art Association**, kuri konvencijos metu New Yorke turės savo parodą; **The Flying Physicians Association**, kuri priskaito apie 2000 narių ir šiuo metu renka pašto ženklelius, kuriuos panaudos lėktuvo pirkimui Doolley Foundation Laose; **The Physicians' Wine Appreciation Society**, kuri buvo įkurta Dr. Herbert L. Gould, New Yorke oftalmologo, draugijos nariai susirenka kartą į mėnesį ragauti vyno, konjako ir gero maisto; Mayo klinikų gydytojai yra suorganizavę orkestrą „**Notochords**“, kuris groja šokiams, baliams, priėmimams ir t.t. Orkestro vedėjas yra urologas Dr. L. F. Greene.

Lietuvių Studentų Medikų ir Odontologų Draugijos Susirinkimas

Šių mokslo metų paskutinis Lietuvių Medikų ir Odontologų Draugijos susirinkimas įvyko gegužės mėn. 28 d. draugijos sekretorės odont. stud. Gražinos Baliūnaitės bute. Draugijos pirmininkas Dr. Mindaugas Vygantas, kviesdamas į susirinkimą nurodė, kad jis skirtas atsisveikinti su mokslus tęsiančiais kolegomis. Mat, baigę mokslus daugelis išvyksta į kitus miestus atlikti internship'ą ir kurį laiką neturės progos vėl greitai susitikti. Šiais metais **Dr. Arvydas Tauras** baigė internship'ą Illinois Research and Education Hospital. Chirurgijos specialybei įgyti jis išvyksta į Milwaukee, Wis. **Dr. Algirdas Monstavičius** išvažiuoja į Iowa City, kur specializuosis chirurgijoje. **Dr. Koncė**, gavęs medicinos daktaro laipsnį Illinois Universitete, išvyko į San Francisco, kur atliks internship'ą. **Dr. Vytautas Mockus** įsigijęs Illinois Universitete daktaro diplomą iš odontologijos, karinę prievolę atlieka JAV karo laivyne kapitono laipsnyje. Šiais metais mokslus baigė ir **Dr. Šarūnas Tauras**, Layolos Universitete gaudamas odontologijos daktaro diplomą.

Draugiškoje nuotaikoje buvo pasivaišinta, atsisveikinta su išvykstančiais ir palinkėta jiems laimės.

- **Edvardas Ragauskas** šį pavasarį baigė Western Ontario Universitetą, Londone, Ont. ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Gydytojo praktika - stažą atliks vienoje Toronto ligoninėje.
- **E. Čirškaitė** šiais metais baigė Buenos Aires universitetą ir gavo daktarės laipsnį.

Dr. E. Ragauskas

- **Rudolfas Rinkevičius** baigė Kordobos Universitetą Argentinoje ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

- **Alvydas Koncė** gimė Lietuvoje, Panevėžio apskr. 1940 m. vasario mėn. 17 d. Kartu su višais pasitraukė į Vokietiją, kur pradėjo eiti pradžios mokyklą Beyreuth'e. 1949 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyveno St. Thomas, Miss., o vėliau St. Louis, Missouri, ir tik 1952 m. persikėlė į Chicagą. 1954 m. baigė Altgeld pradžios mokyklą ir įstojo į Šv. Ritos Aukštesniąją Mokyklą, kurią baigė 1958 m. Šv. Ritos mokykloje buvo krepšininkų komandos „viršininkas“ — sectional officer. 1958 m. įstojo į University of Illinois Premedical School. Čia buvo priimtas į garbės korporaciją — Omega Beta Phi. 1961 m. perėjo į Medical School. Medicinos mokykloje būdamas priklausė Nu Sigma Nu korporacijai.

Lietuvių gyvenime irgi aktyviai reiškesi, būdamas vienas iš pirmųjų Studentų Medikų ir Odontologų Draugijos kūrėjų ir „Gintaro“ korporacijos narys.

1964 m. kartu su kitais dviem amerikiečiais medikais buvo išsiųstas į Daniją, Kopenhagą. Po darbo ligoninėje aplankė Švediją, Prancūziją, Australiją, Luksemburgą ir Vokietiją. (Vokietijoje buvo nuvykęs į Beyreuth, kur gyveno pirmomis tremties dienomis.) 1965 m. birželio mėn. 11 d. Alvydas Koncė gavo medicinos daktaro laipsnį iš University of Illinois Medical School ir išvažiavo į Southern Pacific Hospital, San Francisco, Cal. atlikti stažo.

Dr. A. Koncė

• **Valiūnas** baigė medicinos mokslus Vienos Universitete ir dabar atlieka stažą Šveicarijoje. Rudenį žada grįžti į Rockfordą, kur gyvena jo žmona ir dukrelės.

Rimvydas Plenys šių metų birželio mėn. 11 d., baigęs Illinois Universiteto Medicinos Mokyklą, įgijo medicinos daktaro diplomą.

Jaunasis gydytojas gimė 1940 m. gruodžio mėn. 23 d. Kaune. Kartu su tėvais 1949 m. atvyko Amerikon. Chicagoj lankė Šv. Panelės Gimimo pradžios mokyklą ir, 1954-1958 metų laikotarpy, Šv. Ritos gimnaziją, kurią sėkmingai baigė pirmuoju mokiniu iš 421 abiturientų tarpo. Be to, jis buvo apdovanotas dviem aukso medaliais už pavyzdinę mokymąsi (general excellence) ir už matematiką. Mokydamasis buvo sidabro ir aukso garbės narių sąrašuose ir nariu Nacionalinėj Garbės Draugijoj (National Honor Society). Už pavyzdinę mokymąsi buvo apdovanotas Daily News silver knight žymeniu (award). Iš Illinois valstijos gavo stipendiją tolimiesiems mokslams eiti.

Lygiagrečiai su minėtais mokslais, Rimvydas lankė ir Lituanistinę mokyklą, kurią sėkmingai baigė 1957 metais.

1958 metais įstojo į Illinois Universiteto paruošiamąją medicinos mokyklą, kurią lankė 1958-1961 metais, priklausydamas Social Pre-medical Fraternity.

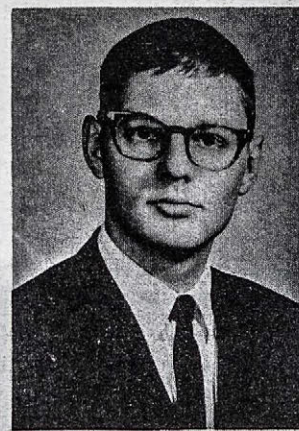
1961-1965 metų laikotarpyje studijavo medicinos mokslus Illinois Universiteto Medicinos Mokykloj, kurią sėkmingai baigė ir įgijo gydytojo diplomą. Pastaruoju metu jaunasis daktaras išvyko į Fresno, California interno praktikai atlikti. Ten jis mano specializuotis chirurgijoj.

Dr. R. Plenys

Dr. B. Zubrickas

Dr. V. Mockus

• **Bruno Edwin Zubrickas** šių metų birželio mėn. 12 d., baigęs Baylor universitetą Houston, Texas, gavo medicinos daktaro laipsnį. Diplomo įteikimo iškilmėse dalyvavo jaunojo daktaro tėvos Dr. Bruno J. Zubrickas, ponis ir brolis Dr. Kenneth Zubrickas. Dr. Bruno Zubrickas dar pasiliks vienerius metus ten pat universiteto ligoninėje, kur atliks stažą.

Vytautas Mockus šių metų pavasarį baigė Illinois Universiteto Odontologijos mokyklą ir įgijo odontologijos daktaro diplomą (DDS).

Vytautas gimė 1940 m. rugpiučio mėn. 5 d. Kaune.

Į Ameriką atvyko 1946 m. 1954 m. baigė Šv. Kryžiaus pradžios mokyklą ir 1958 m. Šv. Ritos aukštesniąją mokyklą. Būdamas gimnazijoje priklausė prie mokyklos laikraščio ir „debate club“.

1958 m. įstojo į University of Illinois, Navy Pier. Čia studijuodamas buvo biologijos klubo pirmininku.

1961 m. įstojo į University of Illinois College of Dentistry. Čia po dviejų metų gavo bakulauro laipsnį iš odontologijos.

Studijuodamas odontologiją buvo Universiteto laikraščio korespondentu ir fotografu. Be to, priklausė prie „Illini Union Directorate“, buvo Jr. American Dental Association Programos pirmininku, bei nariu Universitete naujai įsteigtos „Navy Reserve Unit“. Studijų metu, 4 metus išdirbo „Research History department“.

Be to, Vytautas priklauso „Delta Sigma Delta fraternity“ ir Liet. Stud. Med. ir Odont. Draugijai.

Šarūnas Tauras šiais metais sėkmingai baigė Loyolos Universiteto Odontologijos mokyklą ir birželio mėn. 8 d. įgijo odontologijos daktaro diplomą (DDS).

Šarūnas gimė Kaune, 1939 m. liepos mėn. 12 d. Pradžios mokyklą pradėjo lankyti Vokietijoje. 1949 m. su tėvais emigravo Amerikon, kur Chicagoje tęsė mokslą Šv. Kryžiaus mokykloje. Vėliau, tėvams persikėlus į Joliet'ą, jis baigė 1953 metais Joliet'o mokyklą. Tų pačių metų rudenį pradėjo lankyti aukštesniąją mokyklą.

Tėvams grįžus Chicagon, jis tęsė mokslą Šv. Ritos aukštesniojoje mokykloje, kurią baigė 1957 metais. Lankė ir Chicagos Lituanistinę mokyklą, kurią irgi sėkmingai baigė.

1957 metų rudenį įstojo į Illinois Universitetą, kurį baigė 1961 metais, gaudamas bakalauro laipsnį iš chemijos ir fiziologijos.

Odontologijos studijoms pasirinko Loyolos Universitetą, kurį baigė 1965 m. birželio mėn. 8 d., įgydamas odontologijos daktaro laipsnį.

Šarūnas priklauso Liet. Stud. Med. ir Odont. Draugijai ir buvo vienas iš šios draugijos steigėjų. Studijų metu taip pat priklausė Liet. Jūrų skautams, sporto klubams „Neris“ ir „Jūra“, bei Korporacijai Gintaras, kurioje 1964 m. buvo išrinktas eiti vice-pirmininko pareigas. Jaunas daktaras planuoja toliau tęsti studijas burnos chirurgijoje.

Dr. S. Tauras

• **Dr. Vaidotas D. Kvedaras**, baigęs 1962 m. Toronto universitete odontologijos fakultetą ir atlikęs trejų metų dantisto įsipareigojimus Kanados kariuomenėje, atidarė savo kabinetą Hamiltone, Ontario.

• **Gediminas P. Jocys** Kanados Dalhousie universitete gavo odontologijos daktaro diplomą.

• Keolno Universitete studijuoja mediciną dvi seserys **Gotšalkaitės**. Jos yra dainininkės, pasirodančios lietuvių ir kitataučių tarpe.

GYDUOKLĖS. (Iš prof. I. Končiaus „Žemaičio šnekos“ II dalies.)

♦ **Nuo sužavėjimo** pasmilkyti sužavėjusio plaukais. Plaukus iškirpk' nepastebėtas ir nesisakydamas.

Gerklę penkpirščių žolele; jei vems — sužavėtas, jei nevems — nesužavėtas, kas nors kitas yra prisimetęs, kas turi panašias į sužavėjimą žymes.

Pats sužavėjimas gali būti labai įvairus. Žmogus dažniausia iš pykčio-keršto sužavi (užkerėja) vaikus. Vaikas pasidaro išblyškęs, nieko nevalgo, blogai miega, susisukęs — nei gyvas, nei miręs, ir neguli ir sveikatos neturi. Kiti vemia, karščiuoja, kitus mėšlungis trauko. Dar kiti siutinį gauna — daužosi, nepasėdi, nepaguli, visur jiems negerai — neranda sau vietos.

♦ **Šuniui įkandus:** smilkyti žaizdą to paties šuns uodegos plaukais — nepūliuos-neužsimilž-neužsikrės.

♦ **Dantims skaudant,** rakinėk zaltalankio šakelę — ištrupės. Sukask peilį ir varvink seiles lauk. Šutinamų avių garais kaitink gomurį ir žandą.

♦ **Gyvatei įkandus,** gerklę rūgusį pieną. Pritverk prie įkastos vietos taboką su rūgusiu pienu.

♦ **Širdžiai pasilpus:** gerklę ožkabardžių-konvalijų žolynėlių, graužk valerijonų šaknelę.

♦ **Nuo pilvo skaudėjimo:** suvalgyk 3, 5, 7 pipirus, tik būtinai nelyginį skaičių.

♦ **Nuo šlapinimo į lovą.** Praryti dvi gyvas peles. Apvyniojus į paklodę „su mėnuliu“ įstumti į bobinčių, kad žmonės matytų. Sako, tai tik pasileidimas, reik tik gerai sugėdinti, ir pames „tą paprotį“.

Moterų Kampelis

REDAKTORĖ — I. MAKŠTUTIENĖ

B. Kožicienė

PRISIMINIMŲ NUOTRUPOS

(Taša)

Negaliu nepaminėti Trijų Fontanų bažnytelės. Į ją keliavome su nuotykiiais. Pamatėme italų ir vokiečių sukčiavimą. Važiavome vieni, be kun. Jono, gavę kelionei nurodymus lietuvių viloje. Bažnyčia yra Romos užmiestyje ir mes važiavome keletą valandų. Važiuojant į San Paul'į pilnutėliu tramvajumi, man vietą užleido jaunas vyrukas. Su vyru mums besikalbant lietuviškai, tas vyrukas mus užkalbino vokiškai. Sakėsi esąs vokiečių iš Berlyno, Romon atvykęs prieš trejetą dienų. Italai jį apvogę, esąs 3 dienas nevalgęs ir t.t. ir t.t. Vincas pradėjo jo gailėtis ir panorą duoti jam pinigų maistui, o mano moteriška intuityva man kalbėjo, — sukčius. Bandžiau Vincą perkalbėti, bet kas gali perkalbėti vyrą? — Išlipdamas Vincas jam pakijo keletą šimtų lyrų. Vyrukas mandagiai padėkojo ir sakėsi einąs, va, į aną valgyklą. Sekiau jį akimis. Vyras prie valgyklos sustojo, apsidairė ir tekinas numovė tolyn. Vincas nusišpiovė, o aš galėjau iš „gerojo samariečio“ skaniai pasijuokti. Belaukdami autobuso San Paulyje aplankėme šv. Povilo baziliką. Kažkas

didingo ir, kaip ir kiekvienoje Romos bažnyčioje, meniško. Ar ten galėčiau melstis? — nežinau. Man ten atrodė kaip muziejus, kaip rūmai, kuriuos turistai lanko, bet ne Dievo namai. Ką gi! Kiekvienas kitaip jaučia.

Pagaliau pasiekėm vietovę, kur turėjom rasti „Tre Fontane“. Išlipom iš autobuso. Mūrai iš vienos pusės, kalnas iš kitos. Kas toliau? Pamatėm žvakes pardavinėjančias moterėles ir pasukome jų pusėn. Nusipirkau žvakę ir pradėjome lipti į kalną. Netoli viršūnės pajutome nepaprastai malonų ir gana stiprų kvapą. Viršuje radome mažą koplytėlę ir žmogaus dydžio Marijos statulą. Prie statulos buvo pilna gėlių, jaunamarčių puokščių ir žvakių. Viršuje buvo lenta su įrašu, bet kai į „druką“ neįkerti, — įrašas mums nieko nesakė. Lyg ir urve radom nuo rankų, kojų, krūtinių nuimtų gipsų, pirmųjų kriukių, prikabinėtų auksinių ir sidabrinų širdelių. Mums buvo aišku, kad tai ne „Tre Fontane“. Vakare grįžę vilon paklausėm J.E. Vysk. Brizgį apie šią mane taip sužavėjusią vietą. Buvo taip:

Vienas komunistų veikėjas 1943 m. su savo dviem vaikais atėjo į parką (pasirodo, tai mies-

III liet. gyd. dr-jos pag. moterų vieneto narės svečiuose pas p. Bobeliene, Elgin Illinois.

to parkas) pasirošti antireliginei paskaitai. Netoli jo žaidę vaikai atbėgo pas tėvą, sakydami, jog, va, ten, sėdi moteris ir verkia. Žmogus nuėjęs prie verkiančios moters ir paklauses kuo galįs padėti. Moteris pakėlus akis ir paklaususi: „Ar tavo motina tave taip mokė kalbėti prieš mane?“. Po šių žodžių moteris pranykusi. Šalia stovėję vaikai visa tai matė ir girdėjo (visi tebėra gyvi). Paveiktas komunistas savomis rankomis pastatė koplytėlę su Marijos statula. Ten yra įvykę daug stebuklų ir žmonės ten eina melstis, ypač jaunosios, tuoj po šliūbo. Bažnyčia į tai žiūrinti skeptiškai.

Einame į trijų fontanų vietą. (Pagaliau!). Kažkoks sodas, vienuolynas. Niekas mūsų nesulaiko. Einam toliau. Priename bažnyčią. Viduje trys altorėliai-fontanai su šv. Povilo galva. Viename altoriuje akys atviros, kitame — pusiau užmerktos ir trečiame — užmerktos. Legenda sako, kad toje vietoje buvo kankinamas šv. Povilas ir jam buvo nukirsta galva. Krisdama galva žemę palietusi tris kartus. Kur palietė pirmą kartą — ištryško karšto van-

PAS MUS IR SVETUR

● Muzikė-kompozitorė *Giedrė Gudauskienė*, gyv. Los Angeles, vadovavo F. Loewo operetės „Zavioji dama“ lietuviškam pastatymui. G. Gudauskienė muziką studijavo Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV. Akademini laipsnį įsigijo Roosevelto un-te Chicagoje. Californijos un-te gilinosi į filmų muziką. Įsigijo muzikos mokytojos vidurinėse mokyklose teises, porą metų lankė dramos studiją, specializavosi išraiškos šokio akomponavime. Parašė muziką K. Ostrausko „Kanarėlei“, Alės Rūtos „Lapės sąžinei“, sukomponavo „Viešpaties pasaulį“, sonatą fortepijonui, eilę solo dainų, turi sukūrusi muziką operetei. Žurnalistas J. Vieškyns, aplankęs komp. G. Gudauskienę, „Drauge“ patiekė išsamų su ja pasikalbėjimą: „Kūrybinę ugnį perduoti naujai lietuvių kūrėjų kartai“.

● *Dr. A. Lipskienė* įeina Putnamo seselių rėmėjų apygardos valdybon.

● *Sol. S. Pautienienė* a.a. S. Sodeikos minėjimo akademijos metu išpildė tris S. Sodeikos daineles.

● *Dr. V. Tumasonienė*, įėjo jury komisijon „Laiškams Lietuviams“ straipsnio konkurse.

● Ill. liet. gyd. dr-jos pag. moterų vieneto narės birželio 5 d. pravedė laimėjimus, pačios suaukojusios

Ill. liet. gyd. dr-jos pag. moterų vieneto 1965-66 metų valdyba. Iš kairės: p. O. Atkočiūnienė — koresp. sekretorė, dr. V. Tumasonienė — pirmininkė, dr. A. Lipskienė — sekretorė, p. I. Zibienė — vicepirmininkė, p. Kiliikonienė — išdininkė, p. I. Kyrienė — ryšininkė

dens versmė (šviežias kraujas), antrą — drungnas, trečią — šaltas. Šaltiniai veikia ir dabar ir žmonės ten eina semtis stebuklingojo vandens. Šiuo metu šaltiniai užrakinti ir atrakinami tik atskirais atvejais.

Gal dėl nuovargio, o gal kad neteko paragauti stebuklingojo vandens, iš ten išėjau apsi-vylusi... Vėliau, sriubčiojant vyną pas Vatikano bibliotekos vedėją kun. Zeliauską, sužinojau, kad prie Trijų Fontanų bažnyčios esančiame vienuolyne gaminamas vienas iš geriausių vynų.

Nepajutom, kaip Romoje prabėgo 10 dienų. Bažnyčios, muziejai (vien Vatikano muziejui apžiūrėti, mano supratimu, reikia daugelio dienų), Forum Romanum — tai vietos, kurias gali lankyti po keletą kartų ir vis rasi ką nors naujo. Tiems, kurie mėgsta senovę, mistiką, — Romoje niekada neatsibos. Žmonės, kurie mėgsta lėtą gyvenimą, su malonumu išsėdės gatvėje prie stiklo vyno keletą valandų. Tikiu, kad Romon dar grįšiu, o dabar keliaujam toliau.

(Bus daugiau)

dovanas, liet. gyd. Biuletenio naudai gydytojų pavarario pobūvio metu. Šiuos laimėjimus pravedant, gražiai pasidarbavo ponios: V. Balukienė, B. Čiurienė, A. Grininė, V. Kaunienė, dr. A. Lipskienė, A. Mažeikienė ir J. Šalnienė.

● *Birutė Kožicienė* gyv. Liberville, Ill., „The Marian“ žurnalo geg. mėn. leidiny parašė įdomų straipsnį „Bažnyčios Italijoje“. B. Kožicienė yra baigusi Roosevelto universitetą.

● *Dr. B. Paprockienė*, niujorkietė, pagaliau susilaukė iš Vilniaus savo seno tėvo Andriaus Trainavičiaus. Maskvos muitinėje jis buvo labai kruopščiai tikrintas, sudraskyta jo kepurė, sulaužytas dukrai vežtas gintarinis kryželis, lazda apkeista kita, o senoji sulaužyta bejieškant paslapčių.

KRONIKA

ILLINOIS

● Šv. Kryžiaus ligoninė yra viena iš naujausių ligoninių Chicagoje. Ją tvarko Šv. Kazimiero seserys. Ligoninės administratorė yra Sesuo M. Almarita. Ligoninė turi apie 400 lovų, modernius įrengimus, laboratorijas ir rentgeno kabinetus. Ligoninėje dirba virš 150 gydytojų, iš kurių 34 yra lietuviai.

Š. m. gegužės mėn. 15 d. metinėje vakarienėje dr. F. Kwinn ir dr. P. Brazis buvo apdovanoti auksine sagute už sąžiningą darbą per 25 metus šv. Kryžiaus ligoninėje. Tos vakarienės pranešėjas ir rengėjas buvo dr. J. Simonaitis.

Š. m. birželio mėn. susirinkime naujuoju štabo prezidentu buvo išrinktas dr. P. Brazis, o vice-prezidentu — dr. A. Šimkus. Dr. F. Winskunas, vienas iš senesniųjų ligoninės štabo narių, yra patologinių audinių (tissue) ir intensyvios medicinos (intensive care) komitetų pirmininkas.

Šv. Kryžiaus ligoninės gydytojų grupė. Dr. P. Brazis (ketvirtas iš kairės) naujasis gyd. štabo prezidentas.

Šv. Kryžiaus ligoninės gydytojų grupė. Iš k. į d.: Dr. M. Budrienė (trečia iš eilės), Dr. V. Venckunas (ketvirtas) ir Dr. F. Kwinn (penktas iš eilės).

ILGD Moterų Pagelbinio Vieneto narės, pravedusios loteriją Biuletinio naudai. Iš k. į d.: A. Lipskienė, I. Makštutienė, A. Mažeikienė, V. Balukienė, A. Grišienė, J. Šalnienė ir B. Čiurienė.

● Dr. Stepas Biežis, vyriausias Biuletinio redaktorius, šv. Kryžiaus ligoninėje buvo operuotas.

● Dr. Kristupas Gudaitis dalyvavo geležinkelių chirurgų suvažiavime š. m. balandžio mėn. 8-10 d.d. Chicagoje. Jau 11 metų dr. K. Gudaitis yra Amerikos geležinkelių chirurgų sąjungos tikruoju nariu ir Warreno rajono geležinkelio gydytojų chirurgu. Šiuose suvažiavimuose daugiau yra nagrinėjamos medicininės problemos, surištos su geležinkelio specifiniu darbu, sužalojimais bei nelaimingais atsitikimais. Pranešimai yra kruopščiai paruošiami ir pagrįsti savo klinikų gausiomis statistikomis ir naujausių vaistų bei gydymo būdų pritaikymu. Buvo pažymėta, kad stereoidai vis plačiau vartojami industrijos ligonių somatiniams negalavimams gydyti; pvz. buvo nurodyta, kad metiljo prednisolono (Methyl-prednisolone) išvirkštimai į nugaros smegenų tarpaplėvį sėkmingai gydo apatinės nugaros dalies (strėnų) skausmus, atsiradusius dėl įvairių sužalojimų. Pastaruose suvažiavimuose labiau vyravo grupinės problemų diskusijos (panel), kur dažnai išryškėja atskirų atstovų skirtingos pažiūros diskutuojamam dalykui. Vėl buvo atkreiptas dėmesys, kad tabako, ypač cigarečių pavidale rūkymas prisideda prie ypač plaučių vėžio susirgimų gausėjimu ir širdies sklerozės dažnėjimo.

● Dr. K. Gudaitis šiais metais yra išrinktas naujuoju Lietuvos kariuomenės savanorių-kūrėjų sąjungos valdybos pirmininku.

● Kun. ir medicinos daktaras A. Rakauskas, šv. Stanislavo parapijos Calumet, Pa., klebonas, dalyvavo Loyolos universiteto medicinos fakulteto jubiliejaus iškilmėse.

● Dr. A. Laucius, iš Mt. Olive, Ill. atstovavo Macaupin County Illinois Medical Society suvažiavime, Chicagoje.

● Dr. A. Razmos namuose viešėjo Rezoliucijoms remti komiteto narys J. Kojelis iš Los Angeles, Calif.

● *Dr. J. Valaitis* gavo \$22,650 karcinomos studijoms. Iš viso Amerikoje yra paskirta virš 4 milijonų dolerių kovai su vėžiu.

● *Lietuvių Fondo* suvažiavimas įvyko birželio mėn. 12 d. Jaunimo Centre. Jį atidarė *dr. A. Razma*, Tarybos pirmininkas, pakviesdamas į prezidiumą *dr. G. Baluką* ir *S. Barzduką*. Apie fondo veiklą pranešimą darė *dr. A. Razma*, revizijos komisijos pranešimą — *dr. S. Budrys*. Investicijų komisijos vardu kalbėjo *dr. B. Poškus*. Trejiems metams į valdyba išrinkti šie gydytojai: *dr. J. Valaitis* ir *dr. E. Lenkauskas*. Į revizijos komisiją: *dr. V. Tauras*.

● *Daktarai A. ir E. Miliai* su šeima išvyko į Nassau atostogų.

● *Dr. M. Shobris* balandžio mėn. dalyvavo Erdvių Medikų suvažiavime, New Yorke.

Piknikas pas Biuletenio Administratorių Dr. A. Garūną š.m. liepos mėn. 4 d.

NAUJOJI ANGLIJA

● *Dr. Stasys Jasaitis*, N. A. Liet. Gyd. Draugijos pirmininkas, neseniai išgijo namus Bostono priemiestyje, Dorchester, Mass., kur persikėlė savo privačios praktikos kabineta.

● *Dr. Vladas Vaitkus* skaitė paskaitą Worcesterio Lietuvių Kultūros Klubo mėnesiniame susirinkime apie "Vėžio priežastis".

NEW YORKAS

● *Dr. Aldona Šliupaitė*, aušrininko *dr. J. Šliupo* duktė, dirbusi vienoje New Yorko ligoninių, persikėlė gyventi į Denver, Col.

● *Ltn. dr. Algimantas Balčiūnas*, tarnaujantis Pacificke, balandžio mėn. dalyvavo New Yorko Erdvių Medikų suvažiavime.

● *Dr. D. Jasaitis* balandžio mėn. atšventė savo vedybinio gyvenimo keturiasdešimtį metų sukaktį. *Dr. D. Jasaitis* prieš 40 metų baigęs medicinos mokslus Paryžiuje ir Berlyne, apsigyveno Šiauliuose ir ten dirbo savo profesijoje. Dabar gyvena Tampa, Florida.

● *Dr. I. Giedrikiene*, kartu su kitais gydytojais, piktavo International Auto Show ir reikalavo paminėti "a safe car".

● *Dr. Martynas Yčas*, mikrobiologijos profesorius New Yorko universitete, American Federation for Clinical Research suvažiavime Atlantic City dalyvavo grupinėse diskusijose. *Dr. M. Yčas* dirba nukleininės rūkšties grupavime ir metabolizme. Savo pranešime, jis pažymėjo, kad išgydymas ligos ankstybame amžiuje, išlaiko žmones chroniškomis ligoms senesniame amžiuje, kad moksliniai pasisekimai ir išradimai eina kartu su naujomis dilemomis.

● *Dr. V. Tercijonas* prieš mirtį savo testamente paliko L. Fondui antrą tūkstantį dolerių, Lituanistikos Institutui — \$1000.00; ir Liaudininkų Partijai — \$500.00.

● *Dr. Tadas Savickas*, kuris turėjo kabinetą Brooklynne, persikėlė gyventi į Monticello, N.Y., kur jau anksčiau įsikūręs *Dr. V. Slavinskas*.

BALTIMORE, MD.

● *Dr. Henrikas Armanas* yra pakviestas į Japoniją skaityti paskaitos Japonų Gydytojų Suvažiavime, kuris įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 5 dieną Takasaki mieste. Pakeliui į namus numato aplankyti Honk-Kongą, Manilą, Philipinus ir Hawai.

MICHIGAN

● *Dr. K. Šaulienė* po ilgos ligos mirė Detroit. *Velionė* buvo a.a. *Dr. Jurgio Šaulio* našlė.

● *Dr. B. Girniuvienė*, prieš kurį laiką išgijusi teise verstis medicina atidarė savo kabinetą Detroit, prie Outer Drive.

Michigano Liet. Gyd. Draugijos Valdyba. Iš k. į d.: Dr. V. Mileris — sekr., Dr. O. Vaitas — išd., Dr. V. Majauskas — pirm.

KANADA

● *Dr. Aleksandras Mickevičius*, baigęs medicinos mokslus Toronto universitete, apsigyveno Montrealyje ir jau dirba savo srityje.

● *Kanados LB krašto tarybos rinkimai* įvyko gegužės mėnesį. Į tarybą iš gydytojų balsų dauguma buvo išrinktas *Dr. Pacevičius* (Toronto). Be to į tarybą pateko kun. A. Ažubalis, J. Kardelis ir inž. Lelis.

ARGENTINA

Buenos Aires universitete yra lietuvių studentų grupė: *Viktorija Bagdonaitė*, šiemet baigusi odontologiją ir *Lidia Kučinskaitė*, anglų ir piano muzikos mokytoja, studijuojanti mediciną.

LONDONAS, ANGLIJA

● *Dr. Irvis Venclovas*, iš Australijos, atvyko į Londoną pasitobulinti medicinoje.

AUSTRALIJA

● Aukštuosius mokslus baigė: *Bernardas Jarašius* — mediciną (galvoja specializuotis chirurgijoje) *Kazys Arvydas Zdanavičius* — mediciną; *Aušrelė Mališauskaitė* — odontologiją; *Vida Valiukevičiūtė-Price* — psichopatologiją ir *Martynas Didžys* — farmaciją.

OKUPUOTA LIETUVA

● *Dr. Liubomiras Laucevičius* atšventė savo 60 metų amžiaus sukaktį. Jis yra Vilniaus valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto medicinos fakulteto hospitalinės katedros vedėjas. Daug rašęs apie chloretilio blokados pritaikymą medicinoje.

● *Gydytoja Eugenija Liaugminaitė* vasario mėnesį minėjo savo penkiasdešimt metų sukaktį. Gimusi Rygoje, baigusi Rygos lietuvių gimnaziją, įstojo į Kauno medicinos fakultetą, kurį baigė 1942 m. Gydytojos praktika vertėsi Mažeikiuose, vėliau Klaipėdoje. Šiuo metu yra Klaipėdos Vaikų ligoninės vyr. gydytojo pavaduotoja.

● Neseniai išleista nauja originali lietuvių kalba parašyta mediciniška knyga „*Tuberkuliozė*“, kurios autoriai yra prof. J. Kupčinskas ir doc. J. Kuzma. Knyga

recenzuoja med. m. kand. V. Minius ir pastebi, kad knygoje trūksta žinių apie bronchografiją, menkai propoguojamas chirurginis gydymas. Recenzentas nesutinka su autoriais apie pirminį kompleksą bei bronchadenitų gydymą. Rašoma, kad knygoje esą daug senų duomenų, kurie buvę paskelbti pirmajame leidinyje 1948 m.

Knyga turi 209 puslapius. (Sveikatos Apsauga. Nr. 3. 1965)

● *Be anksčiau minėtos* „Tuberkuliozė“ dar yra išleista „Dizenterija ir kova su ja Lietuvos TRS“, „kaimo higienos klausimai“, „Pirmoji pagelba mirties atvejais“, „Moters buitis ir darbo higiena“ ir „Mokslas darbai“ (Teismo medikų mokslo draugija).

● *Onai Mikuckaitei-Stomatologei* š.m. balandžio mėn. 6 d. sukako 80 metų. Gimusi Raseinių apskrityje, baigusi gimnaziją 1903-1906 metais mokytojavo Kybartuose, kur savo svainio Povilo Višinskio paraginta tapo knygneše. 1906 m. išvyko į Peterburgą studijuoti 1910 m. įsigijo Dantų Gydytojos diplomą. Grįžusi į Lietuvą apsigyveno Raseiniuose, o vėliau Kaune. 1922 m. įsikūrus Lietuvos Universitetui O. Mikuckienė buvo pakviesta odontologijos klinikoje suorganizuoti ortopedinį skyrių. 1951 m. ji buvo paskirta ortopedinės stomatologijos katedros vedėja, bet, sveikatai pablogėjus, 1952 m. pasitraukė į pensiją.

Division of Extinct Maladies

With new functional and viral diseases being recognized each year, it is helpful to know that a few have disappeared. One is plica polonica, reported by the French physician Raspail in 1846 to be rare in France, but common in Poland and Lithuania, and on the Vistula River. He describes it as an extraordinary development of head and body hair; each hair being spilt into tufts and growing "6 to 10 feet long," matted and felted together into heavy masses painful to the slightest touch. The skin is fetid with black crusts, and is always crawling with lice which Raspail suspects are the basic cause.

F. V. Raspail, M.D.: Histoire Naturelle de la Sante et de la Maladie, vol. 2 Paris 1846

AMERICAN OPINION LIBRARY
& BOOKSTORE
of Oak Park and River Forest

NEW LOCATION

7777 Lake Street
River Forest, Illinois
Phone 771-7785

SUVAŽIAVIMAI - KONVENCIJOS

- **PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS.** Stouffer's Northland Inn., 21000 Northwestern Highway. Southfield, Michigan. Rugsėjo 5-6 d.

DETROITAS, kur įvyks Pirmasis Pasaulio Lietuvių Gydytojų Suvažiavimas.

Detroitėje veikianti Lietuvių Gydytojų Draugija, vadovaujama Dr. V. Majauskos, nors ir būdama neskaitlinga, pasiryžo suruošti šį suvažiavimą, Detroito priemiestyje — Southfield, Michigan.

DETROITAS, turįs apie 2 milijonus gyventojų, randasi ant Detroito upės, kuri jungia St. Clair ir Erie ežerus ir sudaro sieną tarp Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados. Detroitas yra garsus savo automobiliais su Fordo, General Motors, Chrysler įmonėmis. Be to čia yra gaminami lėktuvai, ginklai, elektros reikmenys, laivai, plieno įrankiai, televizijos aparatai bei chemikalai. Detroitiškiai apie savo miestą sako, kad jie turi „nothing but the best“. Fisher teatras, kuris kartu su General Motors pastatu yra lyg ženklas naujojo centro, kultūrinis centras su muziejais ir Wayne universitetu, Jėzuitų universitetas, viešoji biblioteka, masonų ložės, Šv. Sakramento katedra, Briggs stadionas padaro Detroitą pirmaujančiu miestu. Yra ir daugiau centrų: General Motors techninis centras, Civic centras su Cobo Hall, The Top of the Flame, London Chop House, garsiais restoranais, kur pietauja visos įžymybės. Kas mėgsta užmiestyje vakarieniauti renkasi Fox and Hounds arba Kingsley Inn. Sutemus vietiniai

lankosi Roostertail klube, kuris yra ant upės kranto arba važiuoja į kitą upės pusę, į Kanadą ir „celebruoja“ Elmwood Casino.

Tiems, kurie žavisi menu, Detroitas turi garsų Cranbrook Academy of Art, kuris yra sutelkęs pre-Columbus, Egipto ir rytų meno šedevrus. Ten pat yra ir Carl Milles skulptūros, kurias galima matyti tik Švedijoje. Norintieji pasivaikščioti po parkus, gali žavėtis Belle Island, River Rouge, Water Works parkais.

Detroitėje lietuviai įsikūrė jau seniai. Rašoma, kad 1872 m. Detroitėje gyvenęs A. Misiukonis. 1940 m. mieste buvę apie 6200 lietuvių, o dabar priskaitoma iki 15,000-20,000. Yra trys R. Katalikų parapijos. Naujai atvykę susispietę apie Šv. Antano parapiją. Lituanistikos šeštadieninė mokykla veikia nuo 1949 m. Tais pačiais metais susiorganizavo Meno Mėgėjų Būrelis, vadovaujamas Z. Arlauskaitės-Mikšienės. 1945 m. įsikūrė Amerikos Lietuvių Balso Radijo klubas. 1943 m. susiorganizavo Lietuvių Organizacijų Centras, kuriam priklauso beveik visos lietuviškos organizacijos.

Šiuo metu Detroitėje veikia visų lietuviškų organizacijų skyriai: Balfo, skautų, ateitininkų, inžinierių-architektų, tautinės sąjungos, lietuvių bendruomenė, studentų sąjungos ir kt.

Taip atrodo dinamiškasis Detroitas su dinamiškais-energingais suvažiavimo organizatoriais.

- **Gydytojų Korp. „Fraternitas Lituanica“** Pasaulio Lietuvių Gydytojų Suvažiavimo metu rugsėjo mėn. 4 d., šeštadienį Detroitėje šaukia susirinkimą. Į susirinkimą kviečiamos ir Korp. „Patria“ narės. Apie dalyvavimą pranešti Dr. A. Maciūnui — 3101 W. 83 Str., Chicago, Ill., arba Dr. K. Aglinskui, 8939 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60620. Visi korporantai iš Kanados ir U.S.A. prašomi dalyvauti suvažiavime ir tuo pačiu Korp! susirinkime ir pobūvy.

ALGS V suvažiavimo rengimo komisija. Iš k. į d.
Dr. V. Mileris, V. Vaitienė, L. Petersonienė, Dr. O.
Vaitas, M. Milerienė, Dr. V. Majauskas

IN MEMORIAM

DR. MYKOLAS VAITĖNAS

Dr. Mykolas visad ramus, ramiai pasitraukė ir iš mūsų tarpo. Jis mirė Clevelande š.m. liepos mėn. 11 dieną.

Gimęs Lietuvoje, Molėtų valsč., Utenos apskrityje 1911 m. liepos mėn. 10 dieną, baigęs Molėtų vidurinę mokyklą, Ukmergės gimnaziją, įstojo į Vytauto Didžiojo Universiteto Medicinos Fakultetą, kurį baigė 1938 m. 1939 m. buvo pakviestas jaunesniuju asistentu į Dermatologijos katedrą. Kartu su prof. Sidaravičiumi parašė studiją apie sifilį VDU Odos ir Veneros ligų klinikoje 10 metų laikotarpyje. 1942 m. buvo pakeltas į vyresniusius asistentus. 1944 m. apgynė dizertaciją tema „Odos ligų įtaka skrandžio sekrecijai“ ir gavo daktarata. Universiteto vadovybės buvo paskirtas Odos ir Veneros Ligų Katedros etatiniu lektorium. Neilgai tačiau galėjo dirbti tose pareigose, nes bolševikams užplūdus kraštą, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Čia dirbo Erlangeno ir Breslavo universitetų dermatologijos klinikose, o vėliau, kaip UNRRA tarnautojas vedė Dermatologinį skyrių Ecksberge b. Muehldorf a. Inn ligoninėje. 1949 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, dirbo Buffalo ir Clevelando ligoninėje, išlaikęs egzaminus nuo 1951 metų vertėsi privačia praktika Clevelande.

Su Dr. Mykolu mane riša gražūs prisiminimai Vytauto Didžiojo universitete, nes abu priklausėme Studentų Skautų korporacijoms. Kaip studentė sutikau jį Odos ligų klinikoje, kur jis buvo mano mokytojas, o čia Amerikoje su-

sitikome, kaip kolegos, dirbą tą patį darbą ir besirūpiną tomis pačiomis idėjomis. Dr. Mykolas buvo vienas iš pirmųjų, kuris įsijungė į Lietuvių Gydytojų Sąjungos organizavimą, aktyviai dalyvavo jos veikime. 1964 m. buvo Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas, mielai prisidėjo savo patarimais bei straipsniais ir prie mūsų leidžiamo Biuletenio. Prieš metus atsiuntęs savo straipsnį „šimto ketvirtis su dermatologija“, pažadėjo ir toliau rašyti.

A.a. Mykolas paliko skausme žmoną Albertą, sūnų ir dukrą ir daug draugų ir artimųjų, kurie dar ilgai minės tylų ir kuklų Dr. Mykolą Vaitėną.

Ilsėkis ramybėje, mielas Mykolai, toli nuo tėvynės šioje svetimoje, bet svetingoje žemėje.

Dr. Milda Budrienė

DR. M. SLABOKAS

Šių metų gegužės mėn. 25 d. Elizabeth, N.J. mirė Dr. M. Slabokas. Velionis buvo gimęs Laižuvoje ir augeš Joniškyje. Gimnaziją pradėjo Mintaujoj ir baigė Rygoje 1920 metais. Vėliau studijavo Bazelėje ir Giessene, Vokietijoje, kur 1930 metais gavo medicinos daktaro laipsnį. Pabuvęs kurį laiką Lietuvoje, vėl išvyko į užsienį ir gyveno Prahėje, vėliau Vienoje. 1939 m. grįžo į Lietuvą, bet sovietams antru kartu okupavus Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją. 1952 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir pastoviai apsigyveno Elizabeth'e. Kaip ir visiems, taip ir a.a. Dr. M. Slabokui iš pradžių gyvenimas buvo nelengvas — kurį laiką dirbo pramonėje, bet vėliau perėjo į Schering Laboratorijų institutą, kur išdirbo iki pat mirties. Buvo parašęs straipsnių Experimental Biology žurnaluose ir 1957 m. buvo priimtas nariu į New Yorko Mokslų Akademiją.

Nuliūdime paliko žmoną Mariją, daug gimiinių ir draugų.

♦ **Dr. J. J. Vizgard** mirė birželio mėn. 29 d. St. Louis, Mo. Velionis praktikavo mediciną per 50 metų. Šiais metais St. Louis apskrities Medicinos taryba pagerbė jį jo 50 metų mediciniško darbo sukakties proga. Studijavo Chicagoje, St. Louis ir Memphis, Tenn.

A. † A.

DR. MYKOLUI VAITĖNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir gimines.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga

DR. JONUI GEDIMINUI BYLAI

ir jo ARTIMIESIEMS, mylimam tėvui a.a. ANDRIUI BY-
LAIČIUI mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga

DR. JUOZUI MANELIUI

ir jo giminėms, mylimam tėvui a.a. PROF. V. MANELIUI
mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga

DR. NINAI KRIAUCĖLIŪNAITEL

mylimam tėvui mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga

DERMIK PHARMACOL COMPANY
 Syosset, L.I., N.Y. 150 Eileen Way

IŠORINIAI STEROIDAI.

Hytone kremas
 Formtone kremas
 Zetone kremas

ACNE EMULSIJOS.

Rezamid Emulsija
 Cort - acne Emulsija
 Klaron Emulsija
 Klaron HC Emulsija

Zetar šampūnas

UŽ PUSĖ KAINOS DVIGUBAI NAUDOS.

Pareikalavus, vaistų pavyzdžiai ir literatūra apie vaistų veikimą, gaunami veltui.

HAMES OLDSMOBILE, INC.

2442 West Columbus Avenue

Chicago 29, Illinois

GRovehill 6-1010

★ ★ ★

FOR THE BEST DEAL AND SERVICE

For those who like to deal with a quality place of business, there is no finer than HAMES Oldsmobile.

The Hames dealership specializes in selling and servicing the medical profession as is attested by it's many happy and satisfied doctors throughout Chicago land.

THANK YOU FOR YOUR PATRONAGE.

Our goal is to continue to be of service to you with our fine line of pharmaceuticals, as we were privileged to do during the past 53 years.

MALLARD, INC.

Pharmaceutical Manufacturers

DETROIT

MICHIGAN

PROFESSIONAL PHARMACIES

REMLAKE — ROCHKES

ROCHKES

Apothecary

2421 W. 63rd Street

HE 4-1500

Open Daily 9:30 — 10

Wednesday and Saturday 9:30 — 9

Medical Arts Pharmacy

3213 W. 63rd Street

WA 5-4787

Open Daily 10 — 10

Sunday 10 — 2

MARQUETTE

Medical Building Pharmacy, Inc.

6132 So. Kedzie Avenue

Open daily 10 — 10

Saturday 9:30 — 6

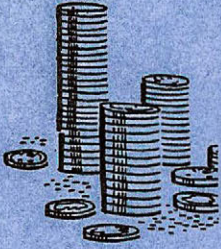
GR 6-3535

Wednesday 10 — 6

PHYSICIAN'S, DIABETIC'S AND SICKROOM SUPPLIES
WE OFFER A FREE AND EFFICIENT PICKUP & DELIVERY SERVICE

6910 SO. FAIRFIELD AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60629

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

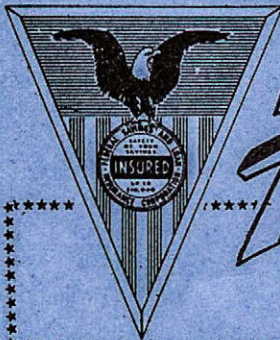
Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvisas pašto persiuntimo išlaidas.

TIKIMĖS, kad turėsime progos Jus pamatyti ir patarnauti Jums ir Jūsų namiškiams

MUTUAL

Federal

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Firmadienį, antradienį ir penktadienį
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų

Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanauskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

RETURN TO:

Lithuanian Medical Bulletin
8743 Mobile Avenue
Oak Lawn, Illinois 60453
Return postage guaranteed.

Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629